

NÚMERO 5 - AGOST 1997

A VISTES DES POBLE

REVISTA INDEPENDENT D'ESTELLENCES

A VISTES DES POBLE

REVISTA INDEPENDENT D'ESTELLENCS

Edita: A VISTES DES POBLE
Llista de Correus. 07192 ESTELLENCS (Mallorca)

Director: Francesc Palmer
Publicació trimestral. Tiratge: 200 exemplars
Número 5. Agost 1997

Impressió: DE SALABERT E HIJOS, s.a.
Dipòsit Legal: PM-807-1996

A VISTES DES POBLE

no es responsabilitza de l'opinió dels seus col·laboradors
ni s'hi identifica necessàriament.
L'opinió de la revista s'expressa únicament
mitjançant l'article editorial.

“España va bien”

— Balanç del primer any de govern Aznar —

El passat mes de maig, a punt de complir-se el primer aniversari del Partit Popular en el poder, el president José Maria Aznar qualificava aquest període de “fructífer” i assegurava que amb ell s’ha obert *“una nueva etapa en la vida política española en la que el trabajo y no el escándalo es la moneda diaria”*. Naturalment, els populars presenten un balanç excel·lent en totes les àrees de govern i s’atreveixen, fins i tot, a afirmar que en només un any ja han complert el 73% de les seves promeses electorals. Naturalment, l’oposició resta mèrits al Govern i critica certes mostres de revenegisme polític i d’autoritarisme incompatibles amb l’anunciada política de centre... Naturalment, a cap de les dues parts els falta raó per afirmar el que diuen.

Que el Govern fa bé els deures per complir els requisits de Maastricht és tan cert com que la millora de l’economia espanyola no es pot atribuir sols a les decisions polítiques d’aquests darrers dotze mesos. Si hem de ser rigorosos en l’anàlisi caldrà reconèixer que el mèrit dels actuals responsables ha estat aprofitar la tendència general i aplicar severes mesures d’ajustament per sanejar el dèficit públic. L’estabilitat econòmica és gran gràcies al descens dels costos salarials i de la inflació. Els mercats borsaris estan tranquils i la baixada del preu dels doblers té un efecte alleugeridor en les economies familiars i en les empreses (maldament això hagi perjudicat els jubilats amb petits estalvis). El Pacte Social firmat amb els sindicats i la patronal per a la reforma del mercat de treball —malgrat que simpli-

fica els tràmits i abarateix l’acomiadament— ha obert importants expectatives per a la creació de noves contractacions de caràcter més estable que haurien d’incentivar el consum i generar més llocs de feina. Fins aquí, l’avaluació dels ministres Rodrigo Rato i Javier Arenas es podria qualificar amb un notable, maldament que en contra de Rato s’ha de senyalar una certa obstinació en privatitzar-ho tot.

Pel que fa a lluita antiterrorista, malgrat que 1997 ha estat el pitjor any d’atemptats des de 1992 quan ETA aprofità el ressò dels Jocs Olímpics de Barcelona i de l’Expo de Sevilla, les coses han millorat notablement en el Ministeri d’Interior en comparació als socialistes. La fermesa sense estridències de Mayor Oreja i la decidida col·laboració de França han estat importants i efectives. Així i tot, ETA du un balanç de deu persones assassinades en el que va d’any 97 (Miguel Ángel Blanco ha estat el darrer) i ha batut un macabre rècord amb els segrests del funcionari de presons Ortega Lara i de l’advocat basc Cosme Delclaux. El primer, feliçment alliberat per la intervenció eficaç de la Guàrdia Civil.

Però enfront d’aquests aspectes clarament positius, apareixen zones a considerar com poc brillants: afers exteriors, sanitat, justícia, educació, presidència...

En Exteriors, per exemple, la ceguesa ideològica cap a Cuba amb l’aplicació d’una política dictada pels EUA per estrangular econòmicament el règim castrista, ni ha propiciat una obertura democràtica ni ha afavorit els interessos espanyols a l’illa. Ben al contrari, ha provocat un conflicte diplomàtic absurd (Espanya és ara l’únic país europeu que no té ambaixador a L’Havana) que no ha fet més que afavorir la influència comercial d’altres països, cas d’Itàlia.

En Sanitat, hem estat durant mesos pendents de les mesures de “racionalització econòmica i gestió privada” aplicades a l’Insalud. Sols l’anunci d’algunes d’aquestes mesures (pagar per les consultes, pagar per les receptes, pagar per l’hospitalització...) provocaren una forta intranquil·litat social i l’alarma dels usuaris de major edat i menor renda.

En Educació i Cultura la titular Esperanza Aguirre no ho tenia gens fàcil. Per començar havia de posar en marxa una nefasta reforma educativa feta pels socialistes i, al mateix temps, il·lusionar els professors davant dels canvis i de les dificultats i amb el salaris congelats!. A l’hora de la veritat el Govern no s’ha atrevit a fer una necessària “contrareforma de la reforma”, però tampoc ha pogut evitar sofrir les primeres vagues generals d’estudiants i professors disgustats per la manca de recursos. En la pràctica, la gestió del PP posa sota mínims la qualitat de l’ensenyament públic per manca de finançament, alhora que augmenta les despeses destinades a subvencionar l’ensenyament privat concertat. Seguint el model de Thatcher, anam cap una escola privada i de qualitat pels que la puguin pagar, i una escola pública mal dotada, massificada, amb greus problemes pedagògics i amb uns docents desmotivats, per a la resta.

El caos i la confusió que sofreix l’Administració de Justícia ara mateix és gravíssim. L’actuació de la ministra de Justícia Mariscal de Gante ha estat fins ara llastimosa en episodis com els dels fiscals de l’Audiència Nacional i d’un

marcadíssim caràcter ultraconservador pel que fa als seus nomenaments: Ortiz Úrculo, fiscal general de l'Estat, cessat i substituït abans de complir-se l'any per Jesús Cardenal (fiscal d'opinions bastant allunyades dels principis constitucionals: *"El clima de libertades sólo beneficia a los viciosos o a la media mediocre"*); l'intent de nomenar fiscal en cap de l'Audiència Nacional a Luís Poyatos, personatge al que es descobrí cap d'una secta de caràcter ultra; i finalment, el nomenament d'Eduardo Fungairiño amb el vot en contra de tot el Consell Fiscal, han estat els grans capítols d'aquest desastrós panorama.

El capítol més rellevant però de les crítiques que ha rebut aquest govern ha estat el derivat de certs tics autoritaris. L'Executiu no sols ha abusat dels decrets llei sinó que ha menyspreat el Parlament. Les compareixences de ministres i secretaris d'Estat que han defugit constantment de les responsabilitats pròpies per bolcar-les damunt de l'anterior govern, o l'haver recorregut constantment al *"ustedes no pueden criticar porque con ustedes peor"*, han encunyat la frase que el Govern ha fet *"d'oposició de l'oposició"*.

Les gravíssimes acusacions *"d'amnistia fiscal"* i *"d'amiguisme"* contra l'anterior govern socialista i la guerra contra una de les plataformes digitals i contra Polanco i el Grup Prisa, han estat els dos punts més crítics d'una nova escalada de la tensió política. En el primer dels casos, la comissió parlamentària que investigà si hi havia hagut negligència i prevaricació pels 600 expedients fiscals caducats, no en va trobar cap prova. En el segon dels casos, les dues justificacions esgrimides pel Govern en favor d'una de les plataformes digitals (Via Digital) i en contra de l'altra (Canal Satélite Digital) que són: l'interès general del futbol i la defensa dels consumidors, han estat desmuntades pels dos tribunals competents; la primera, pel Tribunal Suprem, i la segona, per la Comissió Europea en matèria de comunicacions. Bé és veritat que la Llei aprovada al Parlament va sortir gràcies als vots salvadors de IU i del PNB, però el que no es pot passar per alt és que pel camí hi ha hagut gravíssimes amenaces i coaccions per part del portaveu del Govern Miguel Ángel Rodríguez als directius d'Antena 3 si no rectificaven la seva aliança amb Sogecable. I és aquí, indiscutiblement, on el Govern Aznar ha presentat les seves pitjors maneres: les del vice-president i ministre de Presidència Álvarez Cascos, inductor i responsable polític dels fets.

José María Aznar fou investit President del Govern espanyol ara ha fet un any; i si bé s'ha de reconèixer que la situació anterior era insostenible i que durant aquest primer any, com en tots els governs, hi ha hagut llums i ombres, encerts i errors, el balanç final a la gestió —llevat dels indiscutibles avanços econòmics— no és com per tirar coets. Hi ha en les formes de governar del PP excessos que no agraden a una majoria social políticament de centre). Així ho diuen, almanco, les enquestes publicades.

Però que sigui una institució independent, el Cercle d'Economia de Catalunya, la que posi la firma en aquest balanç del primer any d'Aznar a La Moncloa: *"El Govern, i especialment el seu equip econòmic, es mereix tot el suport, però en la resta La Moncloa no dona la talla"*. □

Dies de Festa Major

L'agost és a Estellencs el mes dedicat a l'esport, a la música i al ball, temps de jugar a cartes, de sortir a pescar, de sortir a sopar, de riure i conversar a la fresca prenent un gelat, de trobar-se amb els amics i amigues *"desapareguts"* durant la resta de l'any per culpa del fred i la humitat, per culpa de la feina... A Estellencs, l'agost és el mes dedicat a viure!

Estellencs viu durant l'estiu —i especialment la segona quinzena del mes d'agost— una ebullició de gent que va i ve per la Plaça i pels carrers, pel camí de la Cala, cap a les escoles, al camp de futbol o a la pista de tennis, armats de tovallola, banyador, calçons curts, pilota o raqueta. Segons l'edat, l'afecció i les ganes que cadascú hi posi, durant els dies d'estiu els estellenquins cerquen el sol o l'ombra, matinar o aixecar-se tard, fer feines per l'hort i per la casa o estar-se quiets sense moure un múscul per no suar. De nit, els estellenquins —i quan deim estellenquins no fem distincions de cap casta— cerquen la tranquil·litat de les vesprades a la carrera de les cases o la calor dels pubs i les discoteques... Durant l'estiu a Estellencs hi ha lloc i què fer per tothom. N'hi ha, fins i tot, que aprofiten l'estiu per no fer res, ja que tothom té durant aquest mes l'obligació de fer el que més li vengui en gana (sense molestar a ningú, és clar).

Però d'entre totes les coses que es poden fer o no fer, d'entre totes les ocupacions que un tingui al poble o a Ciutat, sigui quina sigui la feina amb què un es guanyi les mongetes, no hi ha cap estellenquí conegut que no es reservi uns dies per a ser present a les Festes Patronals.

Gent hi haurà que sàpiga la causa per la qual Estellencs celebra per la seva festa major la degollació de Sant Joan Baptista el 29 d'agost, però el fet és que tan curiosa celebració coincideix justament amb el final de les vacances per gairebé tothom: els estudiants a examinar-se de les assignatures que els han quedat penjades per setembre i els professionals de qualsevol ofici als seus respectius tallers, comerços i oficines. Però abans d'això i de la inevitable depressió post-vacacional, els estellenquins gaudirem de 4 o 5 dies d'alegria i bon humor; dies en què els carrers seran enramellats de paperins, dies de concerts, de revetles, de balls típics mallorquins, de teatre popular a l'aire lliure, de dinars familiars i sopars col·lectius, de curses a peu i amb bicicleta, de jocs per als nins, de concursos de fotografia i gimcanes, de partits de futbol entre equips (blaus, verds, blancs i vermells) i fadrins/fadrines contra casats/casades, torneigs de pesca i de tennis, etc...

Diu una antiga creença catalana —potser també de Mallorca— que, per efecte de commemorar-se la degollació de Sant Joan, cal anar molt en compte perquè tot el que es talla aquest dia no torna a créixer i es mor... Es poden tallar els ulls de poll, les herbes dolentes i els romequers, però que cap estellenquí talli, ni per Festes ni a la resta de l'any, per cap motiu —i sobretot, per tenir diferents opinions polítiques— les bones relacions entre amics, familiars i veïnats. Aquest és el desig de A VISTES DES POBLE per a tots. **MOLTS D'ANYS, SALUT I BONES FESTES!** □

Per F. Palmer

ABRIL

3

Mario Conde té de límit fins a les 9 del matí de dilluns per presentar la fiança de dos mil milions de pessetes que el salvin d'anar a la presó, després de la seva condemna a sis anys de reclusió, altres tants d'inhabilitació i indemnització de 600 milions imposada pels delictes d'apropiació indeguda i falsedat, en relació amb el cas *Argentina Trust*... Al final, segur que el jutge s'apiadarà d'ell —ja fa temps que s'ha declarat insolvent— i el deixarà lliure perquè pugui gaudir de la seva misèria... No hi ha com ser molt ric i tenir encara la cara de fer-se el pobre!

Juan Costa, secretari d'Estat de Hisenda, va reconèixer ahir davant del jutge **Baltasar Garzón** a propòsit dels 600 expedients fiscal prescrits per valor de 200 mil milions de pessetes de deute tributària i de la presumpta *amnistia fiscal* que va concedir l'anterior govern socialista, que no en té proves de tot això —denuncies que per aquells dies van recolzar **Rodrigo Rato** i el mateix **Aznar**... Proves sí que tenim ara tots del "joc brut" que han utilitzat...

5

Demà serà el primer dia dels darrers mil de l'actual segle. Els psiquiatres comencen a preocupar-se per la histèria milenària que s'atraca. Segons investigadors del comportament psicosocial, ningú s'escaparà de la síndrome de l'any 2000. Segons alguns, la fi del mileni coincidirà amb la segona arribada a la Terra del Messies... Segons els més fanàtics, coincidirà amb l'arribada de l'"euro".

9

Felipe González, secretari general del PSOE, va denunciar ahir l'existència de pressions sobre la sala tercera del Tribunal Suprem per la desclassificació dels papers del Cesid per part —va dir— d'*irresponsables i cítics, ells i elles* en al·lusió a alguns periodistes i a la Ministra de Justícia **Mariscal de Gante**... Fins aquí no sé si serà veritat o no, però després va afegir que hi ha jutges "descerebrats" i que s'ha d'acabar amb l'espectacle diari de la Justícia... I aquí sí que crec que quan un home té raó no se li ha de negar!

9

Els orgues de direcció de la patronal i dels sindicats donaren ahir la seva benedicció al document per a la **Reforma Laboral** que han negociant durant els darrers mesos... La patronal volia abaratir l'acomiadament i ho ha aconseguit. Els sindicats volien reforçar el seu paper en les negociacions col·lectives

i convertir els contractes temporals en fixes, i pareix que també es donen per satisfets... Qualsevol que hagi hagut d'empes-solar-se un acomiadament sap que, sigui com sigui, el treballador sempre és el que acaba *fo-tut*, sense feina i, moltes vegades, sense cobrar la indemnització que li correspon.

13

Ahir es va inaugurar amb la presència de totes les autoritats que en aquesta illa i en aquest país hi ha, la nova terminal de l'**Aeroport de Son Sant Joan**. Pareix ésser que les obres —que han costat 40 mil milions de pessetes— tenen la curiosa particularitat de que no modifiquen en res el funcionament que vins ara teníem acostumat: el temps perdut en facturar l'equipatge, l'accés a l'avió en autobús, pujar les escaletes de la nau a peu... tot ben igual. Té mèrit que després de quatre anys de feina i dels doblers invertits, res hagi canviat per a bé, eh?

15

El **Tribunal Suprem** acaba de reduir a una dècima part les fiances dels 18 membres de la **Mesa Nacional de Herri Batasuna** empresonats per un presumpte delictes de col·laboració amb banda armada. El jutge, un tal **Martínez Pereda**, els hi ha reduït de 5 milions a 500 mil pessetes la quantitat per abandonar la presó. I no queda aquí la cosa, no... **Jon Idigo-**

ras, el destacat membre de la coalició separatista, acaba d'aconseguir de la Seguretat Social, és a dir, de l'Estat Espanyol, d'aquest mateix Estat "*repressor del poble basc*", una pensió d'invalidesa de 250 mil pessetes netes al mes!... Quin país, Déu meu!

19

El Consell de Ministres d'ahir decidí la desclassificació dels 13 documents del Cesid relacionats amb la guerra bruta contra ETA. Bé... ara ja just falta esperar que els jutges **Garzón** i **Gómez de Liaño** demanin al Govern la desclassificació dels documents del Cesid referits al 23-F... o a la mort den Paquirri.

22

Algunes de les coses que passen en aquest país són inexplicables, imperdonables, absurdes... i, per això, acaben en tragèdia. La matinalda de dissabte passat, el sergent **Juan Carlos Miravete**, de l'Escola Militar d'Alta Muntanya de Candanchú (Osca), va matar d'un tret el soldat **Samuel Ferrer**, de 19 anys. No sols no va ésser un accident —el sergent estava ebri— sinó que aquest ja havia estat condemnat per matar a un suboficial en 1984.

23

Ahir, l'exercit peruà assaltà l'ambaixada japonesa de Lima per posar fi al llarg segrest de 72 persones en mans d'un comando del MRTA. Han estat 126 dies que s'han

QUADERN D'APUNTS

resolt amb la mort dels 14 segrestadors —la majoria menors de 20 anys— que actuaren sota el comandament del líder **Néstor Cerpa**. Segons el testimoni d'alguns ostatges alliberats, l'exèrcit del president **Fujimori** va actuar amb l'ordre de no fer presoners i executà alguns guerrillers quan ja s'havien retut o estaven desarmats... Així és com alguns presidents, més prop de la dictadura que de la democràcia, es fabriquen la glòria i acaben per justificar el que no s'hauria de poder justificar mai!

Això sí que ja té més gràcia: els insignes membres de "**Sa Plataforma de sa Llengo Balèa**" —llengua que, per cert, es deu assemblar molt a la castellana, perquè sempre escriuen en castellà— han posat una denúncia contra un tal **Pedro Sampol** per les seves dures crítiques contra ells. Tot pareix indicar que el destinatari de la denuncia no és altre que el secretari general del PSM, **Pere Sampol**. Aquest, ha manifestat al secretari judicial que li entregà la citació, que no té ni idea de qui pugui ser el tal "Pedro", i ha afegit amb sorpresa que "*tan aferrissats defensors de 'lo nostro' no respectin que un mallorquí pugui dir-se Pere... o és que Pere és un nom «catalanot»?*"

29

Un artefacte de fabricació casolana va fer explosió ahir a l'edifici de

l'**Editorial Moll** a Palma. L'incendi provocat per una explosió de pólvora i líquid inflamable va posar en perill un fons documental d'incalculable valor. L'atemptat, que no ha estat reivindicat per ningú, s'atribueix a sectors i grups anticatalanistes... i antimallorquistes també!

MAIG

Iñaki Urdangarín

1

Anirem a noces!. La Casa Reial anuncià ahir oficialment el que es venia publicant des de feia dies a tots els diaris i revistes del cor: "*Sus Majestades tienen la satisfacción de anunciar el compromiso matrimonial de su hija, su alteza real la infanta doña Cristina, con don Iñaki Urdangarín Liebaert*". Serà la pròxima tardor i ja s'ha confirmat que serà a Barcelona... És de suposar que per llavors tothom ja s'haurà après el nom del nuvi: UR-DAN-GA-RÍN.

2

Ahir, **Tony Blair**, el líder del nou laborisme britànic —més o menys el que aquí són els socialistes— va derrotar al Partit Conservador que duia 18 anys en el poder, primer amb **Margaret Thatcher** i després amb **John Major**. La victòria de **Blair** a les eleccions generals ha estat atropelladora amb més de 150 diputats de avantatge sobre els conservadors; i això, malgrat la magnífica situació que travessa ara l'economia britànica. Segons l'opinió dels analistes britànics, l'augment de les desigualtats socials i el deteriorament de l'ensenyament i de la sanitat, serien els factors que explicarien la dura derrota de **Major**... Bona nota d'això hauria de prendre el nostre popular i conservador Govern ... *Cuando las barbas de tu vecino... etc. etc. etc.*"

3

Dos atemptats mortals en nou dies i un cotxe-bomba que deixà a més de cent persones sense casa on passar la nit, és el trist resum d'aquest canvi de mes al País Basc. El passat 25 d'abril era assassinat a Deusto (Bilbao) el policia **Luis Andrés Samperio**. Dissabte passat, a la localitat biscaïna de Zierbena, moria assassinat en un restaurant, el guàrdia civil **José Manuel García Fernández**. Mentrestant, a Barakaldo, en un acte d'homenatge a un vell independentista, una rata de la *Mesa Nacional*

d'**HB**, **José María Olarra**, amenaçava públicament a periodistes, polítics i ertzainas... i no pareix que això allà sigui delicte!

6

"*Anàvem malament, però anam bé i encara anirem millor*" va esser el resum que va fer ahir el president del Govern espanyol **José María Aznar**, del seu primer any en el poder. Destacà la necessitat de supeditar l'interès personal a "*metes més elevades*" i va apuntar que governar és "*entendre la realitat social sense perdre el nord, sense oblidar els principis ni renunciar a les certesas morals*"... I dit això, digué: "*ara sabem el significat del doberman que passejaven els socialistes a la seva campanya electoral: era la seva mascota!*"... *Toma crispación, Felipe!*

8

Ni ell pot estar-se de dir-les, ni jo puc estar-me de comentar les burrades que diu el vice-president del Govern **Francisco Álvarez Cascos**. Declarava ahir a la COPE, referint-se a les paraules de **Felipe González** i els jutges descerebrats, que ell se situa "*inequívocamente del lado de los «descerebrados» y no del lado del «cerebro» de los GAL, sobre todo cuando ese «cerebro» ha costado 28 víctimas, fruto de 28 asesinatos*"... Ja me pareixeria bé... si algú recordàs que **Álvarez Cascos** es va preocupar quan aquests fets passaven...

11

El Barça va donar disabte un poc d'emoció a la lliga de les estrelles. L'equip de **Robson** va vèncer al Reial Madrid de **Capello** per un estret i disputat 1-0 que deixa l'equip culé a sis punts de l'equip blanc... El ver-tader espectacle "de les estrelles" va esser, però, a la llotja de l'estadi: un **Núñez** molt nerviós, no aturar de gesticular i de recriminar al president madridista, **Sanz**, el joc dur d'algun dels seus jugadors —en especial del defensa brasiler **Roberto Carlos**. La cosa continuà, acabat el partit, a la sala de premsa, i ahir mateix, **Núñez** deia que no havia pogut dormir somiant que els jugadors madridistes l'agredien: "Fins i tot vaig haver de mirar-me en un mirall perquè em sentia ferit". No hi ha dubte: està boig de tancar! Per la seva part, **Lorenzo Sanz**, més tranquil i de bon humor, demana avui que a partir d'ara es faci un control antidòping als directius.

13

Prestau atenció perquè la cosa crema... Dimecres passat, **González** acusava a **Álvarez Cascos** i a **Pedro J. Ramírez** (director de "El Mundo") d'haver-se reunit en secret amb els expolícies **Amedo** i **Domínguez**, als quals, presumptament, varen prometre que amb el PP al poder obtindrien beneficis penitenciaris a canvi de que implicassin en les seves declaracions al llavors president

del Govern socialista... Conegudes les declaracions del líder del PSOE, **Cascos** sortí al pas i ho negà tot; però, com que ahir l'advocat d'**Amedo**, **Jorge Manrique**, va confirmar que és cert, almenys, que ell sí es reuní amb el vicepresident, avui **Cascos** ja ha variat el seu cantet i ha dit que té tot el dret de reunir-se "amb qui vulgui, quan vulgui i com vulgui" i que a ningú ha de mostrar la seva agenda. Pitjor que això, l'altre testimoni de la cita, **Pedro "Jota"**, s'empara en el secret professional per no dir ni sí ni no, i conclou, donant mostres del seu elevat sentit de la responsabilitat política que "per a l'únic que no hi ha secrets és per a la seguretat de l'Estat"... És un geni!

Però no ha estat això tot, no!.. El president d'Antena 3 i del Grupo Z, **Antonio Asensio**, confirmava ahir unes altres declaracions de **González** en el sentit de que ell i altres periodistes d'Antena 3: **Manuel Campo Vidal**, **José Oneto** i **Jesús Hermida**, havien rebut amenaces de presó des de La Moncloa si no es rompia l'acord firmat amb Canal Plus per a l'explotació dels drets per retransmetre els partits de la lliga de futbol... El primer sospitós d'haver fet les amenaces, el secretari d'Estat de Comunicació, **Miguel Ángel Rodríguez**, ho negà tot i ho atribueix a una campanya de desprestigi muntada pel PSOE... Ja veurem!

Avui comença a València el polèmic judici per la violació i l'assassinat de les tres nines d'Alcàsser, **Miriam**, **Toñi** i **Desiré**, amb un únic acusat: **Miguel Ricart**. Els tràgics fets que es jutgen ocorregueren el novembre de 1992 quan les tres nines es dirigien en autostop a una discoteca. Del principal sospitós, **Antonio Anglés**, res se'n sap i es dona per mort.

15

El Barça aconseguí ahir a Rotterdam la seva quarta Recopa de futbol superant el **PSG** amb un gol de penal transformat per **Ronaldo**.

21

Gabriel Cañellas és un altre dels fixos que no falta mai en aquest quadern. Ahir, l'expresident volgué que el seu propi grup parlamentari no aprovàs la proposta de convertir la zona humida de Ses Salines d'Eivissa i Formentera en Parc Natural. El PP donà suport a la protecció d'aquest espai, i els dos germans, en **Biel** i en **Carlos**, estaven indignats i es lamentaven que el seu partit hagués modificat la seva postura mantinguda durant el darrers 14 anys de govern... La raó dels dos germans és clara: es queden sense poder urbanitzar un espai que és de la seva propietat i sense dret a indemnitzacions. **Carlos Cañellas** ho digué així de clar i de grosser: "És evident que ens ha fet la punyeta. Si tenc diarrea no aniré a votar"... Un mal dia des-

prés de tantes nits de glòria.

Una altra notícia que diu del ridícul polític d'aquest país: ahir, el Congrés aprovà una proposició no de llei que reconeix **la unitat de la llengua catalana**. PSOE, CiU, IU-IC i el Grup Mixt aconseguiren derrotar el PP i Unió Valenciana, que votaren en contra... No veig llunyà el dia que els nostres diputats votin les lleis de la física i de la biologia (i alguns partits hi haurà que votaren contra la gravitació universal, *burros!*. Ah!... i no vos perdeu el titular de portada del diari **ABC** d'avui: "Pujol se alia con socialistas i comunistas para imponer el catalán en Valencia y Baleares"... Ala! a veure qui la diu més grossa!

27

Miguel Ángel Rodríguez

Fa una setmana, el portaveu del Govern, **Miguel Ángel Rodríguez**, sortia al pas de les acusacions que el feien responsable de les amenaces contra **Antonio Asensio** diguent que "no voy a dimitir

porque no he amenazado a nadie". Dos dies després ja deia que les seves amenaces foren fetes "en tono coloquial"; i ahir, girant la truita, que va ser **Asensio** qui l'amenaça a ell. "En esta semana —afegí— he estado sometido a un intento de desprestigio personal"... Home! no hi ha per posar-se així, ha estat un intent de desprestigi "en tono coloquial"!

29

Ronaldinho se'n va! Les negociacions del jugador amb el Barça es van rompre ahir definitivament. El davanter brasiler va anunciar que no tornaria a negociar amb el Club "per dignitat". Quines coses més curioses tenen els idiomes: a Brasil, als dòlars, els diuen *dignitat*!

30

El Govern i el PP tornaren a menester els vots del PNB i d'IU per treure endavant una "**lleí del futbol**" que, pel seu caràcter retroactiu, anul·la els drets adquirits per les televisions Antena 3, Canal Plus i TV3 (Canal Satélite Digital) per retransmetre els partits de la lliga de futbol, i sense dret a ser indemnitzats... Científics espanyols descobreixin a **Atapuerca** (Burgos) una espècie humana caníbal antecessora a l'home modern... Al Parlament de Madrid n'hi ha molts!

JUNY

2

Començam el mes amb dues notícies bones i una de dolenta: **Lionil Jospin**, recolzat pel conjunt de l'esquerra francesa (socialistes, radicals de centre, verds i comunistes) guanya les eleccions legislatives a França. Luis Roldán, s'asseu des d'avui a la banqueta dels acusats, per sis delictes: malversació de doblers públics, estafa, suborn, falsedat documental, delictes contra Hisenda i prevaricació... I la dolenta, que el **R.C.D Mallorca**, no ha aconseguit l'ascens directe a Primera i haurà d'esperar, com l'any passat, a guanyar la promoció contra un equip que bé podria ser, una altra vegada, el Rayo Vallecano.

5

Sols al PP li agrada la nova **Llei del Sòl Rústic** que està a punt d'aprovar-se. L'oposició, considera que en contra de ser una llei per protegir els espais que encara queden sense edificar —aquesta és, en teoria, la intenció d'aquesta Llei— és, en realitat, una normativa per urbanitzar-ho tot. Defensant-la, el conseller de Medi Ambient, **Bartomeu Reus**, insistí que es tracta d'una llei protectora i en cap cas "*urbanitzadora*"... Esper que el temps doni la raó al conseller i la llevi als apocalíptics de l'esquerra, però molt en tem...

13

L'Audiència Nacional va resoldre ahir que **José**

Maria Ruiz-Mateos cometé diverses i repetides irregularitats al front de Rumasa, però cap delictes, per la qual cosa queda absolt després de 14 anys de plets. Diu la sentència que queda provat que l'empresari de Jerez va falsejar comptes, que va enganyar als inspectors del Banc d'Espanya i que el mateix dia de l'expropiació, canvià els titulars de comptes "fantasmes" per noms de societats del seu holding... però que com que «no va perjudicar ningú» doncs, "*pelillos a la mar*"... Ja proveureu d'incomplir i de voler enganyar a Hisenda "*sense causar perjudicis a ningú*"... a veure si vos ho perdonen!

José María Ruiz-Mateos

15

Ahir, a la penúltima jornada d'aquesta Lliga de les Estrelles, el **Reial Madrid** es va proclamar Campió. 3-1 a l'Atlètic de Madrid i... a continuar la festa a la Cibeles.

23

Joaquín Almunia fou elegit ahir nou secretari ge-

Joaquín Almunia

neral de PSOE després de la sorpresa per la renúncia de **Felipe González** a seguir ocupant el càrrec. També ha abandonat la direcció del partit **Alfonso Guerra**... Al final, el 34 Congrés del PSOE s'ha tancat com tots, amb bones i repetides paraules: "futur" "renovació" "ètica".. Però és ara, amb la retirada de **González**, quan em preocup per el disgust que deuen tenir certs periodistes i *tertulianos*, i em deman si seran capaços —per variar un poc— d'apuntar cap a un altre lloc les seves ires.

26

El comandant **Jacques Cousteau** va morir ahir a París als 87 anys. El famós autor de tots aquells admirables reportatges marins, precursor del boom de l'ecologia, "*ha tornat*" —tal com diu la nota escrita pels seus col·laboradors— *al món del silenci*". Que **Cousteau** i el seu fidel vaixell *Calypso* descansin en pau... i que tots voltros passeu un bon estiu!

DIETARI DE FETS I FESTES

CORREU URGENT

Miguel Ángel Blanco

L'assassinat de Miguel Ángel Blanco el passat dia 12 de juliol ens va entelar els ulls i la raó a milions d'espanyols. Durant aquell angoixant cap de setmana, i després, amb la consternació del tràgic desenllaç, totes les reaccions, les paraules i els insults foren manifestacions naturals, comprensibles, irreprimibles. Però ara, eixugades les llàgrimes pel jove regidor del PP d'Ermua —tant se val en quin partit milités o quina fos la seva edat— és quan el cap ha de tornar a mantenir-se fred i extreure les conclusions del que ha passat perquè algunes raons si que hi ha per a l'optimisme.

D'una banda, s'ha manifestat com mai la força dels que —bascos o no— demandam dels poders polítics que facin el que sigui perquè això s'acabi. D'altra, el fet que la immensa majoria del poble basc s'hagi decidit a plantar cara als violents.

Amb la confluència d'aquests dos factors hauria de resultar fàcil poder parlar d'un abans i d'un després del 12 de juliol de 1997, perquè mai, mai com fins ara, les coses han estat tan ben col·locades sobre el taulell contra ETA. El que no està tan clar, per desgràcia, és que els partits democràtics estiguin a l'altura de les circumstàncies i de la voluntat del poble que representen.

És veritat que no hi ha procediments miraculosos ni dreceres per acabar amb la barbàrie, que sols una decidida i pacient acció política, legal i civil pot aïllar els terroristes i el seu entorn polític que és HB; però també és veritat que ha arribat l'hora d'accelerar aquest procés, de traçar una nítida línia divisòria entre els democràtics i els violents, de perdre certs complexos en la lluita contra el terrorisme i el nazisme dels que ho justifiquen, de no tolerar cap excés més, d'eliminar els avantatges democràtics per a aquells que s'aprofiten de la llibertat i de la democràcia per atemptar contra ella, de posar en marxa tota la capacitat de l'Estat de Dret per fer efectiu el crit popular del "*hasta aquí hemos llegado*".

Sols quan a aquells se'ls faci irrespirable l'ambient en què ara es mouen impunement hi haurà marge per trobar portes, sols quan es passi a l'altre costat de la pendent i siguin ells els que demanin a ETA una treva per poder negociar, entrarem a la recta final d'un conflicte que dura ja més de trenta anys. No hi ha cap altre camí i l'han de fer fonamentalment els propis bascos mantenint la pressió social contra els violents... Si, ja sabem que és molt fàcil parlar des de la distància i que *la por és lliure*; però també sabem que la societat basca ha estat fins ara i durant molt de temps en una posició equidistant entre els seus fills *abertzales* (patriotes) i l'Estat Espanyol repressor, que han estat còmplices pel seu silenci o per la seva repulsa tèbia quan els morts eren guàrdies civils o militars.

Mentrestant, ningú amb dos dits de front pensa que el Govern hagi o pugui negociar amb ETA altres condicions que no siguin l'abandó de les armes a canvi de ser generosos amb ells i amb els presos —per dolorós que això resulti després de 773 morts—; de la mateixa manera que ningú en aquestes altures pot seguir pensant ja que sigui factible acabar amb ETA només a través de la repressió policial, necessària però insuficient. ■ F. Palmer

NOTÍCIES D'AQUÍ

ABRIL

5

Avui ha tingut lloc, a la sala de l'Ajuntament, la primera conferència debat tractant el tema de les Normes Subsidiàries. La conferència, que estava organitzada per l'Associació de Veïns, ha comptat amb la presència dels arquitectes encarregats de redactar les NNSS i amb el president de la comissió d'Urbanisme del Consell Insular, Francesc Quetglas. El director de la nostra revista ha estat l'encarregat de presentar i conduir el debat, i hem de dir que ho ha demanat tot, fins al punt que hi ha hagut moments que allò pareixia un interrogatori. Bromes a part la reunió ha estat prou interessant i exhaustiva, l'única pega és que hi ha hagut poca assistència de públic. Després ens queixarem que no estam prou informats.

6

Una de les excursions pendent per l'Associació Cultural era fer la volta a S'Esclop. Des d'Es Grau, i després d'haver demanat permís, uns 25 valents hem partit per amunt sense aturar fins arribar a la Font on hem berenat i descansat vint minuts.

Des d'aquí i gaudint del dia i de la vista, la Dragonera i la costa d'Andratx, hem continuat fins arribar a dalt. Els més entesos han comptat l'història d'un francès, anomenat Aragó, que durant el segle passat ha viscut per aquesta part de la muntanya, i del qui uns pensaven que era un bruixot, i d'altres un espia de Napoleó, però la veritat es que era un científic que duia a terme medicions del meridià entre Barcelona i les illes Balears per tal de servir de base al nou sistema mètric.

Després de dinar hem començat la davallada, bastant més forta i llarga, ja que hem donat la volta al Puig de s'Esclop per anar a sortir en es Pinotells. Després cap a Ses Serveres i finalment a la carretera. Ha valgut la pena passar el diumenge d'aquesta manera. (AA.CC.)

11

Avui a la fi han recollit tots els fems que hi havia a la platja. Al camió petit li ha anat ben justet ja que eren els fems de sis mesos. Es degueren despistar, com que a l'hivern ningú va a la mar....

12

El Diari de Balears, publica avui, dins de l'especial "XIII Mostra de Cuina Mallorquina", un article dedicat al Restaurant son Llarg d'Estellencs, que hi participava per primera vegada. En l'article es destacaven alguns dels seus plats com: l'ensalada de rap, el conill amb escamarlans o les albergínies de carn.

Pino Sturniolo

16

El Diari de Balears informa que el GOB demana al Consell Insular que es mostri a favor del Parc Natural de la Serra de Tramuntana. La moció presentada afirma que s'ha de permetre el desenvolupament socio-econòmic i la millora de la qualitat de vida dels habitants de la Serra.

19

Publica el Diari de Balears que el GOB ha denunciat davant els Ajuntaments de Banyalbufar i d'Estellencs obres il·legals que afecten de forma greu el litoral de la Serra. En el nostre municipi les obres denunciades són les de Can Pruaga.

20

En el mateix "Diari de Balears" es publica que el batle d'Estellencs va dir que no té constància de la denúncia feta, però que adoptaria les mesures pertinents per esbrinar el moviment

DIETARI DE FETS I FESTES

de terres que, segons el GOB, s'està fent a un petit tram de la costa a l'altura del restaurant Es Grau. Pericàs va dir que la zona és de molt difícil accés, a no ser que es faci per la mar, però "investigarem el tema" afirmà.. El GOB considera que hi ha descontrol urbanístic a l'espai natural protegit per la Lei.

21

En el "Dia del Mundo" se'ns informa que el centre de Salut d'Esporles és un dels centres triats per posar en marxa un programa pilot en què es valorarà els efectes de la realització d'ecografies en els centres de salut per part dels metges d'Atenció Primària.

En el mateix diari i a tota pàgina, una notícia va provocar un munt de comentaris en es nostre poble. Sota el titular "Estellencs tindrà una via de circumvalació que marcarà el límite de crecimiento del pueblo" i "desviarà del casco urbano el tráfico procedente de Banyalbufar o Andratx". La gent ja quasi va veure una espècie de via de cintura que donava la volta al poble... Tot va ser una mala interpretació de l'avantprojecte de les Normes Subsidiàries que el que contempla és la possibilitat d'obrir una via

que faciliti, des de la Casa de Cultura, l'accés fins al camí de Sa Cala, descongestionant així el tràfic per mig des poble a nivell de la plaça d'Es Triquet. En fi! que de via de circumvalació res... i que la carretera quedarà allà on és i el tràfic procedent de Banyalbufar i Andratx anirà per allà on va ara.

23

Ha estat una llàstima que avui hagi plogut, perquè la interessant Fira del Llibre, que per segon any organitza l'Associació Cultural amb

la col·laboració de l'Ajuntament, no ha estat tot lo vistosa que es mereix. En lloc de muntar els expositors de llibres a la Plaça Nova, com l'any passat, hem hagut de fer-ho dins el saló social, cosa que ha restat vistositat, però no importància. L'objectiu que era el de promocionar el llibre com a mitja cultural, s'ha complert ja que el nombre de visitants i de vendes ha estat important. El que està clar és que plogui o no plogui, iniciatives com aquestes s'han d'aplaudir. (AA.CC.)

25

Publica "El Dia del Mundo" que el CIM ha variat criteris per a l'aplicació del Pla d'Obres i serveis. Al 1998 només es permetrà la presentació de tres projectes a cada municipi i el percentatge de finançament o subvenció vindrà determinat per la valoració catastral mitjana de cada municipi (valoració resultant de sumar les valoracions cadastrals urbanes i rústiques i dividir-les per la població). A Estellencs ens corresponen els següents percentatges: el 90% si són obres hidràuliques i d'estalvi energètic; també el 90% si es tracta d'adquisició de béns mobles o d'obres i serveis obligatoris i el 80% si es tracta d'altre tipus d'obra...

26

Informa "Ultima Hora" que el Servei de Carreteres adscrit a la Conselleria de Foment, iniciarà el dia 5 de maig la millora dels accessos al municipi d'Estellencs i Banyalbufar, obres reivindicades en nombroses ocasions pels ajuntaments d'aquests municipis. A Estellencs concretament, diu el diari, el projecte contempla la creació d'una vorera, en el tram ampliat de l'entrada des poble pel

DIETARI DE FETS I FESTES

cantó de Banyalbufar, per evitar que els escolars corrin perill quan van a l'escola; a més també es farà l'ampliació del pont d'entrada al municipi, un accés molt estret i que dificulta el pas de vehicles. El diari no diu però, que aquestes obres ja estan aprovades des de fa molt de temps i que ja haurien d'estar fetes.

27

XXI^a volta a Mallorca en moto: entre les 11 i les 13 Hores, han passat pel nostre poble prop de 4.000 motos, entre elles n'hi havia també un parell d'estellenquines. Renou i espectacularitat tampoc han faltat.

Ultima Hora publica que dos Premis Nobel de la Pau i un Premi Nobel de Literatura s'han adreçat a la Fundació S'Olivar d'Estellencs per tal d'encarregar-hi un informe en profunditat damunt la situació actual en la regió dels Grans Llacs a Àfrica.

29

Al "Diari de Balears" se'ns informa sota el títol "La oposició critica la tardança per començar a arreglar els comptes" que el Ple encarregà a una empresa la mecanització de la comptabilitat municipal dels darrers anys i que tanmateix no se sap encara la vertadera situació financera, lo qual afectarà de nou els pressuposts d'enguany.

EL "Diari de Balears" publica una informació segons la qual el grup Idees proposarà al Ple d'Estellencs que l'equip de govern entri en negociacions de cessió o de compra d'uns terrenys al costat del Punt Verd per tal que de forma urgent l'Ajuntament pugui disposar en aquest espai un aparcament perquè pugui entrar en funcionament aquest estiu donada la dificultat d'aparcaments que hi ha.

30

Avui s'han començat a sentir uns compassos musicals pel poble. És el nou grup

que s'ha format a Estellencs. "Los Naturales", aquest sembla que serà el nom del grup, que té entre 5 i 10 components. Hi ha un piano, guitarres, bateria, veus, bandúrries... Encara que sembla que són realment els inicis, ha agraït força el so que produeixen.

De nou surt a la premsa la problemàtica del trànsit al nostre municipi... Diu el "Diari de Balears" que l'interior d'Estellencs i Banyalbufar són colls de botella per a la circulació i que els autocars no sempre poden passar pels cotxes aparcats al carrer. Bé, ja ho sabem i les solucions també les sabem, però hi ha temes que depenen de la bona voluntat de tots i no només de la de l'Ajuntament.

MAIG

1

Com cada any la gent de Puigpunyent han vingut fins a Estellencs a peu, recorregut l'antic Camí Reial. Aquest camí era la via tradicional de comunicació d'aquest dos petits nuclis de població de la Serra. És aquesta una "bonica tradi-

ció que cada any agafa més força i un caire més reivindicatiu, en relació a la conservació dels antics camins rurals de l'illa. El forner ha tancat avui prest i se n'ha anat amb els seus conciudadans cap a la cala a celebrar-ho amb ells.

2

L'Associació de Veïns presenta al plenari una proposta per impulsar la creació d'un fullet informatiu damunt Estellencs que estan preparant i demana a l'ajuntament la seva col·laboració, cosa que l'Ajuntament accepta. Es tracta de un tríptic on vindran reflectides les diferents informacions d'interès, els punts turístics, els comerços... etc. per tal d'informar els visitants del nostre poble. (AA.VV.)

Tornam amb el problema del trànsit en el poble. El batle Tomeu Pericàs comenta en el "Diari de Balears" que les obres d'ampliació de la carretera a l'entrada del poble haurien de començar per Nadal, hi va haver retard i s'esperava després de Pasqua i ara pareix que dia cinc d'aquest mes podrien començar.

Aquest vespre hi ha hagut el "sopar de dones" al restaurant Montimar. Aquesta trobada

mensual ja comença a ser una cita obligada per a totes les "féminas" d'Estellencs i està agafant cada cop més força, ja que cada vegada és un èxit i les dones s'ho passen d'allò més bé.

3

I, per no ser menys, els homes també fan el seu sopar i s'han trobat avui en Es Coll d'es Pi.

Ve publicat en es diari ("Diari de Balears") que tornen a voler l'arena de davant Estellencs. Comenta el periodista que sembla que la Serra de Tramuntana no està protegida del tot perquè la mar i tot el que hi ha davall ja hauria de fer estona que hauria d'estar també protegit. Sembla lògic no?

A "Ultima Hora" i "El dia del Mundo" també es fan resso de la notícia d'aquest dies que afecta el nostre poble. Diuen que Costes vol transportar 1,7 milions de metres cúbics d'arena del jaciment submarí situat enfront a Estellencs per a regenerar els sis quilòmetres de costa entre Penyíscola i Benicarló, a la Comunitat Valenciana. Al mateix temps publiquen que la Mancomunitat Nord de Mallorca s'oposa i demana que abans es regeneri la Badia d'Alcudia

DIETARI DE FETS I FESTES

... i nosaltres què diem a tot això?

4

Avui ha passat l'etapa reina de la Volta Ciclista Internacional femenina a Mallorca per Estellencs... Hi havia més policies, entrenadors i col·laboradors que ciclistes ... però ha estat un espectacle molt colorit.

Sembla que hi ha alguns que no estan disposats a que hi hagi en el poble una actitud democràtica de respecte envers les diferents opcions i opinions. Ho diem perquè el tauló d'anuncis de l'Associació de veïns apareix amb les informacions trencades i a més un xic "socarrimades". Recomanen a l'esmentada associació que hi posi un vidre perquè ja no és el primer pic que hem vist aquestes mostres de incivisme.

5

Avui estava previst que comencessin les obres d'ampliació de la carretera del pont fins a les escoles. Hi havia expectació, encara que ja des del setembre passat estàvem a l'espera que s'iniciassin. Però resulta que ni ha vingut maquinària, ni han aparegut operaris ni ha vingut cap enginyer. Potser han aturat pel camí a fer un cafetet...

Mèmm quants en prenen abans d'arribar a Estellencs !!.

6

El Consell Insular sol·licita la declaració de Parc Natural per a la Serra de Tramuntana per "ser un tresor cultural i l'espai natural més valuós de Balears".

14

Diu el "Diari de Balears" que el retard en el començament de les obres de millora i ampliació de l'entrada del poble d'Estellencs comencen a preocupar a la corporació i que el batle vol que aquestes obres comencin amb urgència, ja que es tem que les obres al final es facin durant l'estiu, cosa que podria agreujar la situació.

En aquest mateix dia i en el mateix mitjà de comunicació trobam la notícia que el municipi d'Estellencs ha rebutjat la intenció de Costes d'extreure arena del litoral per regenerar platges. Segons el batle, s'està en contra del sistema d'extracció i el municipi ha anunciat que s'incorpora a la Comissió de Seguiment juntament amb Banyalbufar. Aquesta Comissió té per objectiu seguir el procés de l'Administració Central quant a les extraccions d'arena del

litoral de la Serra i més concretament sobre el projecte de regeneració de qualque platja del llevant peninsular. Encara que pareix que el perill que hi havia imminent ha desaparegut, ja que la direcció general de Costes no vol ara com ara usar l'arena de la Serra, els municipis de la zona volen fer un seguiment del procés.

16

Avui de capvespre na Margalida de can Manuel ha trobat la solució al pàrking. És ràpid, còmode i gratuït... només hi ha un petit problema, i és que la sortida ha de ser amb una grua. Gràcies a Déu no ha estat res, només un mal càlcul de mides.

23

D'horabaixa hi ha hagut un poc de renou a la plaça. Resulta que s'ha aturat un cotxe demanant ajuda sanitària ja que un senyor estranger no és trobava bé. Tenia un infart i encara que el metge i el farmacèutic han estat fent la reanimació i que, finalment, també ha arribat el 061 no s'ha pogut salvar-lo.

29

Avui ens enteram de que la gent que vol treure's el carnet de conduir a través

de l'autoescola d'Andratx només ho poden fer si estan empadronats allà... Vaja lio pels que des d'Estellencs havien fet les classes allà.

30

S'ha fet la Volta a Mallorca de Motos Antiques, organitzada pel Club Siurell de Motos Antiques. Els hem vist quan passaven per es poble i realment era força curiós veure aquelles "vespas" i aquells "sidecars". El que és cert és que amb aquest tipus de moto els conductors fins i tot tenen temps de gaudir del paisatge.

31

Aquest vespre un bus que pertany al programa de prevenció de la SIDA ha estat estacionat una estona davant de Sa Gabi. Han deixat uns quants fullets informatius i alguns preservatius i han seguit camí cap a Banyalbufar. Sembla que no ens tenen tant oblidats com a vegades ens pensam i això és important quan es tracta de temes tant seriosos com la prevenció de malalties greus.

JUNY

3

Juny ha començat amb una calor que no és d'aquest temps, esperam que només sigui uns dies perquè si ja és estiu i això va en augment no serà aguantador.

6

I un mes més "sopar de dones" i "sopar d'homes" en es poble. Elles a l'hotel Maristel i ells al Son Llarg... Duen alguns dels que hi han anat, que la cosa ja comença a ser un poc repetitiva.

8

Publica el "Diari de Balears" que el PSM proposa un gran Parc Marítim devora la Serra de Tramuntana. La

DIETARI DE FETS I FESTES

creació d'aquests parc marítim constituirà una gran passa per protegir la pesca, ja que el parc es convertiria en un autèntic viver. Confirmen que altres experiències demostrin l'efectivitat d'aquest tipus de parcs.

9

"El batle vol que les obres d'accés al poble s'ajornin per a passat l'estiu" Aquest titular del "Diari de Balears" dona pas a la notícia que Pericàs pretén evitar col·lapses circulatoris a una zona conflictiva. Des del mes

de gener el batle d'Estellencs esperava amb molt d'interès el començament de les obres, però successius retards han provocat l'ajornament d'unes obres molt necessàries per evitar problemes de trànsit que es vénen produint en els darrers anys. És possible que després de l'estiu comencin d'una vegada.

10

A l'última Hora" d'avui hi ha un article a doble pàgina, amb moltes fotos en color damunt Estellencs "Un pueblo mínimo incrus-

tado entre rocas" diu el gran titular. Hi vénen retratats (i molt bé que han sortit tots!), el batle, la "jefa" de la Tercera Edat Margalida Riera, el farmacèutic Rafel Gil, Na Maribel Palmer madona de s'Estanc i en Toni Moragues com a president de l'Associació Cultural... Hi ha hagut comentaris per a tots els gustos, però en general sembla que s'ha desaprofitat l'oportunitat de fer un article més seriós i complet.. Per exemple estava tractat amb molt poca professionalitat la descripció de les

activitats de cada personatge, i alguns d'ells, amb raó, no en varen quedar satisfets. A l'article en sí es comenta que "sus 350 vecinos no pierden ocasión de animar a sus visitantes (mejor si son mallorquines) a quedarse con ellos"... Creiem que és una afirmació com a mínim temerària i també un xic xenòfoba. Estam segurs que molta gent d'Estellencs no comparteix aquesta opinió. Per altra banda a la part de l'article que es diu "Quien es quien" trobam a faltar altres representants de la vida ciutadana com poden ser els representants de l'Associació de Veïns i algú de l'agrupació política IDEES... ¿serà que ho varen fer aposta?...

12

Avui han nomenat com a nou Conseller de Medi Ambient del Govern Balear el Sr. Miquel Ramis.. el recordau?, és el batle d'Alcúdia, aquell que fa unes setmanes volia emportar-se l'arena del fons marí d'Estellencs cap a allà... Ai, ai, ai!

L'assistenta social ha organitzat per avui una sortida per a la gent de la Mancomunitat de Tramuntana. Amb l'ajuda de tres objectors i quatre treballadores familiars, na Catalina Mas s'ha emportat un grup de 30 persones a Marineland. D'Estellencs només hi eren n'Antònia Jordà i na Josefa Perpinyà, sembla que s'ho han passat molt bé.

13

I ara és el personal que fa feina a l'Ajuntament el que s'en va a sopar plegats.. Ho han celebrat en el Petit Hotel i el batle ha convidat a dues botelles de xampany. Després han anat a fer "sa darrera" a sa Gabi.

17

Surt avui a la premsa ("Diari de Balears") que la Mancomunitat de Tramuntana, de la qual formam part el municipi d'Estellencs, vol controlar més de prop les obres a cada municipi. A la

DIETARI DE FETS I FESTES

darrera reunió es va acordar l'estudi per contractar un "zelador d'obres" per tal de dur un control de les obres que es fan i que s'han de fer a cada municipi. Els ajuntaments que tenen pressupost petits (cas del nostre) i que no poden tenir zeladors d'obres podrien disposar d'aquest servei en tenir-lo mancomunat.

19

Ahir vespre va fer una tempesta de trons i llamps tant forta que per la banda de ca'n Pere Tem va pegar un llamp a un arbre i varen morir 11 ovelles. Es tro va ser tant fort que pareixia una bomba en mig de sa Plaça!

Avui migdia han penjat un cartell en es tauló d'anuncis de l'Ajuntament per informar d'uns campaments d'estiu d'un grup d'esplai d'Esporles anomenat "Sa Cadernera". Es tracta d'un campament a la Colònia de sant Pere de sis dies de durada. Hi havia uns números de telèfon per informació... Fins aquí tot molt bé però llavors he llegit "Inscripcions fins el 20 de juny". Crec que és una mica just de temps per pensar-ho i apuntar-s'hi, però ja diuen "más vale tarde que nunca".

20

Fi de curs a Ses Escoles. Els nins han preparat un espectacle que ha fet les delícies de papàs i altres familiars i amics. Ara toquen unes llargs vacances per passar-s'ho bé.

21

Dissabte 21, Sant Lluís. Han fet una sardinada a Plaça amb trempó i síndria. En es principi s'ambient era un poc fred de gent, però tira tira s'ha anat animant i crec que n'hi han sobrades poques de sardines!. Cap a les 11 hi havia un bon "ambientillo" i han posat un poc de música i després cap a Sa Gabi a seguir sa festa. Ha estat força bé una mica de bulla per la Plaça, per tal de donar la ben-

vinguda a l'estiu que avui comença.

25

Aquest matí un cotxe es calava foc a la carretera sortint de Banyalbufar cap a Esporles. Tres cotxes s'han aturat a donar ajuda en aquell home que estava ben atabalat. En direcció cap a Esporles el batle d'Estellencs Tomeu Pericàs i la regidora Mariona Ràfols, i venint d'Esporles cap a Banyalbufar la secretària de l'Ajuntament, Eulàlia Mas... Un parell més i podrien haver fet un plenari extraordinari!. El cotxe ha quedat destrossat però, gràcies a Déu, només ha estat això.

28

Avui estava previst la davallada a la cala per arreglar al màxim la platja i l'accés a la mar, que està molt complicat enguany. Finalment no s'hi ha anat perquè feia molt mal temps i s'ha ajornat la feina pel proper 5 de juliol.

Avui han batejat a en Bernadet de ca'n Rebull. Han fet tota la celebració aquí a Estellencs.

29

Pujada de cotxes i motos a sa Gramola. No hi ha participat en Machín (que tant bé ens va fer quedar l'any passat) però tant ell com altres estellenquins sí que han participat com espectadors. □

Dietari de fets i festes

Coordina:

Cati Jover

Col·laboren:

Associació Cultural
Associació de Veïns

Redacció

"A Vistes des Poble"

ACTE PÚBLIC

Normes Subsidiàries

El passat dia 5 d'abril, al saló d'actes de l'Ajuntament, va tenir lloc una conferència-debat sobre el tema de les "Normes Subsidiàries", organitzada per l'Associació de Veïns d'Estellencs.

La taula de participants estava formada: per Francesc Quetglas, President de la Comissió Insular d'Urbanisme, i Manuel Cabellos, arquitecte del Consell Insular, en representació del CIM; pel batle d'Estellencs Tomeu Pericàs i el regidor del grup IDEES Jordi Magrinyà, en representació de l'Ajuntament; i pels arquitectes redactors de les NNSS, Juan Antonio Llobera i Luis Corral. La presentació i conducció va córrer a càrrec del director d'aquesta revista, Francesc Palmer.

La conferència, que va durar a prop de dues hores i mitja, va ésser amena i molt interessant en tot el seu conjunt. El conductor del debat, que tenia preparada una impressionant bateria de preguntes, va procurar esbrinar tots els detalls d'aquestes Normes Subsidiàries: començant per a què són, a què serveixen, perquè les necessitem i perquè encara no les tenim; i seguint pel desenvolupament sostenible, els camins rurals, la circulació, els aparcaments, sòl urbà i rústic, recuperació del casc antic, infraccions urbanístiques; i acabant: pel possible creixement en altura (aixecament de teulades, habitabilitat de "porxos" etc.), model de cases i, fins i tot, amb el color de les persianes.

Algunes d'aquestes preguntes varen tenir respostes genèriques ja que sols es tractava d'explicar un avanç de les citades Normes; tantmateix es varen explicar, al manco, les línies generals.

Resultaria impossible, per qüestió d'espai, fer un resum de tot el que es va dir, però un parell de coses sí que hem de destacar:

- En primer lloc, una interessant intervenció de Francesc Quetglas on explicava que, si bé el Consell Insular és en definitiva l'organisme que ha de vetllar per la correcta aplicació de les normes urbanístiques, són els Ajuntaments i els ciutadans els qui han de respectar i fer respectar aquestes normes. L'entorn és patrimoni de tots i respectar-lo i fer-lo respectar és, en definitiva, ni més ni menys que un simple exercici democràtic; tots hi estam implicats.

- Després, un dels punts més importants de les NNSS, és el que preveu la construcció d'un vial que anirà des de la Casa de Cultura fins a "Es Noguer". Aquest vial no només servirà per descongestionar la circulació dins al poble sinó que delimitarà també el futur creixement del casc urbà.

- També val la pena mencionar que es preveuen diversos espais dedicats a aparcaments tant a l'entrada i sortida del Municipi com en el mencionat vial i també a la carretera de la mar.

La reunió va transcorre en un clima de molt d'interès i atenció pel que deien els membres de la taula, i la gent que hi va participar —tant el públic com els convidats— varen sortir molt satisfets. L'Associació de Veïns, per la seva banda, ha manifestat la seva voluntat d'organitzar una segona part, quan es presenti la versió definitiva de les Normes Subsidiàries. ■ **Pino Sturniolo**

PROTAGONISTES

Estellencs compta des de fa sis mesos amb un servei d'assistència social per atendre les demandes de caire social, individuals o familiars, dels veïns del municipi.

Els serveis socials a Estellencs

L'assistenta social, **CATALINA MAS ESCALAS**, va atendre amablement el requeriment d'aquesta revista perquè explicàs la feina que desenvolupa, i especialment la referida a la gent major amb alguna situació de malaltia, dependència o incapacitat

A VISTES DES POBLE.-

Es diu Catalina Mas Escalas i fa sis mesos que va començar a treballar en aquest poble. També és l'Assistent Social dels altres municipis de la Mancomunitat de Tramuntana, és a dir, d'Esporles, Banyalbufar i Puigpunyent.

La seva dedicació a Estellencs és el dimecres de 9 a 14 hores. El seu despatx dels serveis socials — que és compartit amb el dels serveis d'infermeria — és a la planta baixa de l'edifici de l'Ajuntament.

Molta gent es pot demanar: i què fa aquesta senyora?... Doncs bé, en primer lloc, a fi de plantejar amb tota eficàcia les seves activitats, ha hagut de fer —segons diu— una feina de prospecció per tal de conèixer en profunditat la realitat social del municipi; i a partir d'aquí, començar a desenvolupar altres objectius que passarem ara a plantejar.

Un dels seus objectius prioritari és el de proporcionar el màxim d'informació i assessorament sobre els recursos socials existents, ja que quant més es coneixen els recursos i les prestacions socials que s'ofereixen a la població, més fàcil és que aquelles persones que ho necessitin hi puguin accedir.

Un altre aspecte de la seva feina és la d'atendre i valorar les demandes de caire social que, a nivell individual o familiar, presenti qualsevulla dels veïns del municipi. Amb a-

questa valoració es poden detectar, qualitativament, cada situació de risc o necessitats econòmiques i promoure les mesures més escaients per tal de resoldre el problema.

En algunes ocasions els problemes plantejats no són de la competència dels serveis socials i, si de cas, el que es fa en aquests casos és canalitzar i derivar les demandes cap als serveis que puguin ajudar a resoldre la situació de risc... per exemple, els serveis sanitaris, educatius, etc...

També és fonamental en el desenvolupament de les accions de l'assistenta social mantenir una comunicació fluida i constant amb les diferents entitats que treballen dins el municipi. Així, doncs, el contacte directe i personalitzat amb l'Equip d'Atenció Primària del Centre de Salut de Tramuntana, amb les diferents Associacions Ciutadanes, amb els Regidors responsables de Serveis de cada Ajuntament etc. fa que s'agilitzin els tràmits per posar solucions a les diferents demandes i fa que no es malbaratin temps i recursos.

I, finalment, és també una part important de les seves activitats l'elaboració de projectes i programes operatius en relació a la consecució dels objectius que abans s'esmentaven. Per exemple, el d'un programa ja en marxa que es diu "Suport als Familiars Cuidadors". Aquest programa, (dut a terme amb la col·laboració de l'Equip de Vellesa i Família de

l'Àrea de Benestar Social del Consell Insular de Mallorca), ha sorgit a ran d'un estudi damunt la població major de 75 anys en els municipis de la Mancomunitat.

En aquest estudi s'han detectat durant els anys 95/96 casos de familiars cuidadors amb una problemàtica important i s'ha constatat la necessitat de facilitar més suport a aquests familiars en temes psicosocials i també sanitaris. Entre altres mesures, més individualitzades, es posa en marxa un cicle de xerrades sobre esment als majors malalts i l'atenció sanitària. Les xerrades es realitzen als diferents Municipis i van adreçades a les persones que tenen al seu càrrec l'atenció de majors en alguna situació de malaltia, dependència o incapacitat.

També orientat a la problemàtica de la Gent Gran (un dels principals problemes socials del municipi d'Estellencs) i també en col·laboració amb l'Àrea de Benestar Social del CIM, hem elaborat el programa "No et trobis tot sol" amb una prospecció i detecció de persones majors als municipis, en situació de risc, i la realització de sessions de grup de persones majors en situació de soledat.

Bé idò, ara que ja la coneixeu i ja sabeu quina tipus de feina desenvolupa una assistenta social, ja sabeu on la podeu trobar si la necessiteu.... "Salutacions Cordials a tot el poble d'Estellencs". □

RESTAURANTE BAR

SERVICIO PERMANENTE
DE 9 A 20 HORAS

COCINA INTERNACIONAL
ESPECIALIDAD EN BODAS
COMUNIONES Y BANQUETES

ABIERTO TODO EL AÑO

Mirador Ricardo Roca

CARRETERA ANDRAITX - ESTELLENCHS
MALLORCA

PARA RESERVA DE MESA
TEL. 618527 - ESTELLENCHS

Telf: 618550 - 618529

Fax: 618511

HABITACIONES CON VISTA AL MAR

B A Ñ O - T E R R A Z A

A G U A C A L I E N T E Y F R I A

C A L E F A C C I O N C E N T R A L

S E R V I C I O E S M E R A D O

C O C I N A S E L E C T A

ESTELLENCS
(Mallorca)

ES FA SABER

El passat dia 7 de juliol es compliren vint anys de l'ocupació de Sa Dragonera per diferents grups liberals contraris que l'illa s'urbanitzàs

20 anys de "Dragonera Lliure"

La batalla per Sa Dragonera —i més tard, la d'Es Trenc— varen ser pioneres per sensibilitzar la població sobre la conservació del nostre entorn natural. La declaració de "Parc Natural", figura de protecció que reclamaven aquells "invasors" es va torbar encara devuit anys a ser aprovada pel Consell de Govern, l'any 1995.

A VISTES DES POBLE.-

Va ser el dia 7 de juliol de 1977 quan un grup "d'excursionistes" que havien desembarcat a Sa Dragonera com qualsevol altre grup de turistes des d'una *golondrina*, li digué al patró de l'embarcació que se quedaven allà, que no tornaven. Havia començat una ocupació que, al final, després de molts d'anys resultaria transcendental pel futur del moviment ecologista.

La història s'havia iniciat alguns anys abans, el 1975, quan malgrat la declaració per Decret de 24 de març de 1972 que declarava tota la costa nord-oest de Mallorca, inclosa Sa Dragonera, "*Paisaje Histórico-Artístico y Pintoresco*", l'Ajuntament d'Andratx delimitava un àrea turística a l'illot.

Sa Dragonera era llavors de propietat privada. El 1974, el seu propietari Joan Flexas, que l'havia comprada allà pels anys 40 per 75 milions de pessetes, l'acabava de vendre a l'empresa constructora PAMESA per 300 milions. PAMESA va promoure i obtengu l'aprovació d'un pla parcial d'ordenació urbana per a l'illa, que incloïa una urbanització de luxe per a una població calculada de 4.496 persones (la població actual de Binissalem). El pla preveia la construcció d'un port esportiu amb 600 llocs d'amarrament (una quarta part de l'actual Club Nàutic de Palma).

L'escàndol esclatà definitivament quan l'Ajuntament d'Andratx va haver de posar el seu PGOU a exposició pública. Ràpidament el GOB, el Col·legi d'Arquitectes, l'Obra Cultural Balear, la Societat d'Història Natural de Balears i el Foment de Turisme presentaren al·legacions. Però va ser a ran de l'ocupació pacífica per grups "àcrates", del recolzament d'organitzacions polítiques i de les manifestacions convocades a Palma sota el lema "*Dragonera Lliure*" que s'aconse-

guí amplificar a l'opinió pública de Mallorca i de tot l'Estat la necessitat de posar fre al deteriorament del nostre litoral costaner i marítim que fou característic dels anys 70.

El 1983, poc abans d'aprovar-se l'Estatut d'Autonomia, el Consell General Interinsular decretava la suspensió del planejament urbanístic de Sa Dragonera. El 1988, El Consell Insular de Mallorca aprovà la compra de l'illa i el 1992 fou declarada, finalment, Parc Natural.

BAR - RESTAURANT

MONTIMAR

CUINA MALLORQUINA

ESTELLENCES - Mallorca
Tel.: 618576

**Restaurant
SON LLARG**

Plaça Constitució, nº 6
Telèfon 61 85 64

07192 Estellencs - Mallorca

CRÒNICA MUNICIPAL

El pressupost del Pla d'Obres i Serveis aprovat per 1997, consistent en el soterrament dels cables elèctrics i telefònics, puja a 19.778.000 pessetes

Aprovada per unanimitat la creació d'un registre de "parelles de fet"

Una moció presentada per l'oposició sobre el tema dels aparcaments, va provocar un fort debat entre els dos grups i una disparitat de vot entre els regidors del PP

A VISTES DEL POBLE.-

La sessió ordinària del dia 11 d'abril es presentava com un plenari de pur tràmit administratiu, però una sol·licitud presentada pel grup de l'oposició ha aconseguit que el debat s'animés una mica.

En aquest plenari s'aprovaren per unanimitat el Padró de Contribuents de l'Impost de Béns Immobles, tant de Naturalesa Rústica, com de Naturalesa Urbana, i també un contracte amb l'Empresa Fornell per actualitzar i mecanitzar la comptabilitat municipal dels anys 1991 fins al 1996 ambdós inclosos.

El debat, però, es va centrar en una sol·licitud presentada per l'oposició (IDEES). La sol·licitud feia referència a unes obres que s'havien fet a l'Hotel Maristel, on s'havien canviat uns finestrals de fusta per uns d'alumini i s'havien repintat les façanes de color blanc. En aquesta sol·licitud, l'oposició argumentava: que no s'havia presentat cap sol·licitud per repintar les façanes; i que eren insuficients i confuses les argumentacions que la regidora d'urbanisme aportava per donar per bo el canvi dels finestrals. L'oposició sol·licitava per això un informe de l'arquitecte municipal i que l'equip de govern informàs per escrit damunt els criteris bàsics que obliguen el consistori a remetre a la Comissió de Patrimoni del CIM determinades llicències d'obres. A la sol·licitud del grup de l'oposició es va contestar en dues parts: en primer lloc, el Batle va proposar ajornar la contestació de la segona petició, ja que la Mancomunitat de Tramuntana estava elaborant un document per consensuar amb al CIM, on es proposarien noves formes d'actuació referides al seguiment i compliment de les obres. Després, la regi-

dora d'urbanisme va dir que a l'Hotel només s'havien repintat unes esquerdas que s'havien produït en la col·locació dels nous finestrals, afegint que el canvi dels finestrals tenien l'informe favorable de l'arquitecte municipal que s'emparava en la normativa que es referia a la resta de l'edifici.

L'oposició també va replicar en dos temps: primer al Batle, dient-li que si d'un costat era positiu poder unificar criteris estètics i tenir més autonomia administrativa, justament la llicència d'obres qüestionada era un mal exemple d'aquestes pretensions. Per tant, si volien aquesta autonomia administrativa per poder concedir llicències d'obres havien d'evitar que situacions anòmales com aquesta, es repetixin. Després, contestant a la regidora d'urbanisme, Paquita Bauçà, li digueren que a vista de tothom estava que a l'establiment en qüestió s'havien pintat façanes i no només unes esquerdas, com ella afirmava, i per tant, s'havien fet més obres de les justificades.

Per acabar, el regidor del PP Tomeu Sastre, va presentar un prec al Consistori demanant que s'examinassin detalladament els pressupostos de les sol·licituds d'obra ja que, segons ell, no solen ajustar-se a la realitat, en el sentit que solen ser molt per sota del preu de mercat.

La sessió ordinària del dia 2 de maig també va ser mogudeta. En principi, l'equip de govern es va sentir incòmode quan l'oposició li demanà que s'aportàs més documentació per aprovar una llicència d'obres del Restaurant Montimar. Després s'aprovaren sense problemes el Pla d'Obres i Serveis per 1997, consistent en el projecte de soterrament dels cables elèctrics i telefònics per un valor total de 19.778.000 de pessetes, repartit en dos

anys: 12.778.000 en el 97, i 7.000.000 en el 98.

El punt més important de la sessió fou la presentació d'una moció per part de IDEES per intentar solucionar el problema dels aparcaments. La moció, que s'havia presentat prèviament a la comissió informativa, proposava que s'entràs urgentment en negociacions de cessió o de compra amb el propietari dels terrenys d'"Es Pont" per tal de poder disposar d'aquest espai d'aparcament ja per aquest estiu. Consegüentment, adequar a l'ús l'esmentat terreny i, al mateix temps, reclamar urgentment al Departament de Carreteres l'inici de les obres d'ampliació de l'accés al poble, per tal de poder fer, juntament amb la carretera, tant el Punt Verd (depòsit i recollida selectiva de fems) com l'aparcament.

La moció es justificava —segons l'oposició— amb la proximitat de l'estiu, que feia imprescindible trobar una ràpida solució al problema dels aparcaments, i que el terreny d'"Es Pont" (que és el que està situat a la sortida del poble just passat el pont dels Rentadors a mà dreta) reunia al moment, les condicions més favorables per a la seva adequació com aparcament, ja que es podien enllaçar les obres amb la construcció del Punt Verd i l'ampliació de la carretera.

Ara bé, el grup de govern posà entrebancs a la moció: per un costat el Batle va dir que el seu grup feia mesos que està en tractes per aconseguir uns terrenys, i no només l'esmentat a la moció; i que també s'ha d'anar en compte quan es xerra de comprar a causa de la poca disponibilitat econòmica de l'Ajuntament. Afegí, que en quant a l'inici de les obres d'ampliació de la carretera, la Conselleria de Foment havia informat a l'Ajuntament

CRÒNICA MUNICIPAL

que les obres començarien justament el dilluns següent al plenari, o sigui el dia 5 de Maig.

La portaveu de l'oposició en aquest punt, Mariona Ràfols, va invitar a la reflexió als regidors del PP, explicant que el sentit de la moció era que hi hagués la voluntat d'arreglar el tema dels aparcaments, i que la única finalitat era la d'accelerar el temps per poder solucionar-ho abans de l'estiu, demanant el recolzament del Plenari a la moció presentada pel seu grup.

La regidora del grup popular Paquita Bauzà, va contestar *"que votaria en contra perquè crec que la moció s'ha presentat amb fins propagandístics"* i entenia *"que hi ha altres formes que presentar mocions"*.

Jordi Magrinyà, del grup *Independents d'Estellencs*, va contestar dient-li que del tema ja se'n havia parlat moltes vegades i que la presentació de la moció era la forma adequada per acabar-ho de solucionar.

Després de llegir la moció i a petició del PP, es votà separatament per punts. El grup IDEES discrepà de la forma de votació per punts ja que entenia que d'aquesta forma es desvirtuava el seu sentit.

1er. Punt: contactar amb el propietari dels terrenys: 4 vots a favor i dues abstencions (Paquita Bauzà i Magdalena Palmer)

2on. Punt: adequar el terreny per aparcament: 2 vots a favor (els del grup IDEES), 1 abstenció (Magdalena Palmer) i 3 en contra.

3er. Punt: reclamar el començament immediat de les obres: 2 vots a favor (IDEES), 3 abstencions i 1 en contra (Tomeu Sastre) argumentant que si les obres estaven a punt de començar, no calia votar la urgència.

Ja en un altre punt de la sessió plenària, el regidor Tomeu Sastre va presentar, a nivell particular, una moció per la creació d'un Registre Municipal d'Unions Civils, que fou aprovada per unanimitat.

Després, en l'apartat de precís i preguntes, la oposició demanà informació sobre les obres denunciades pel GOB en Can Pruaga, requerint a l'equip de govern que s'interessàs de manera directa i que informàs en el pro-

per plenari. IDEES també demanà pel tema del Varador, on el Batle ha contestat que de moment està tot aturat, i que també s'ha enviat un escrit a Costes per tal que s'arreglin les alcoves.

En començar la sessió ordinària del dia **6 de Juny de 1997**, només estaven presents el Batle i el regidor Tomeu Sastre per part del PP i Jordi Magrinyà per part de l'oposició; la resta havien excusat la seva assistència, menys Paquita Bauzà que s'incorporaria més tard. I és que el Ple tampoc donava per molt...

El més important va ser l'aprovació per unanimitat de la proposta de conveni de col·laboració amb la CAIB per a la millora dels camins rurals, per valor de 4.000.000 de pessetes, que es destinaran al condicionament i asfaltat del camí i accés del cementiri.

Després, també per unanimitat, s'aprovà una sol·licitud de devolució de les quantitats dipositades en concepte de Pòsit Agrícola de per valor de 424.756 pessetes.

En l'apartat de precís i preguntes el Batle va informar d'unes quantes coses:

- que segurament l'Ajuntament demanarà una subvenció al CIM, per a la publicació d'un llibre de l'historiador Josep Segura i Salado sobre "Defenses i fortificacions històriques a la vila d'Estellencs".

- que s'estan mantenint converses amb distints propietaris per l'adquisició o cessió de terrenys per als aparcaments.

- que no se sap encara amb exactitud per quin deute del 1983 el CIM ha retingut uns doblers a l'Ajuntament.

- que el retard en les obres d'ampliació de la carretera és degut a uns problemes en fer l'acta de replanteig.

- i que a Can Pruaga, sembla que no s'han fet obres noves.

Per la seva banda l'oposició demanà que es duguessin a terme tasques d'acondicionament i neteja de la platja.

- que per part de l'Auxiliar de Policia s'aportin propostes per solucionar els problemes de circulació dins el nucli urbà.

- i posar un termini per finalitzar les obres del carrer Arrabal.

OPINIÓ

Que aquest columnista pretén no ser partidari, que ha intentat comprendre la inexperiència, que ha intentat criticar sense burxar, que ha intentat donar-ne una de freda i una de calenta, la veritat és, però, que l'equip de govern municipal m'ho està posant cada vegada més difícil.

Quan el regidors del PP diuen en el plenari que és ridícul que l'Hotel hagi de demanar permís per pintar la façana, ja que "només s'han repintat unes esquerdes produïdes per la col·locació d'uns finestrals", i en canvi tothom ha vist com es pintaven (o repintaven) fins i tot una façana que no té cap finestra, jo em qued astorat... Que es mirin quantes sol·licituds s'han presentat per fer el mateix, tal i com és preceptiu!

Quan els regidors del PP diuen que voten en contra d'una moció d'interès general presentada per IDEES, perquè creuen que "aquesta no és la millor forma de fer propostes", etc... quan diuen aquestes coses, un ja no creu ni en la bona fe, ni tampoc en la bona voluntat dels que ens governen, perquè si una cosa ha distingit a l'oposició en tot aquest temps, ha estat que en cap moment ha volgut fer demagogia, ni populisme. I aquest Ajuntament sap bé que ha tingut el recolzament leal de l'oposició en totes les decisions difícils o conflictives. IDEES ha participat en totes les comissions on se li ha proposat, però en aquest moment ni s'està governant conjuntament ni tampoc hi ha cap comissió en funcionament; per tant, presentar mocions, propostes, és una de les poques coses que l'oposició pot fer positivament, i si a més es presenten abans, en comissió informativa, de cap manera se la pot acusar de fer-se propaganda... Qualcú hauria de re-
flexionar. □ **"Pino" Sturniolo.**

CORREU DELS LECTORS

A VISTES DES POBLE

LLISTA DE CORREUS 07192 ESTELLENCES

Recomanem als lectors desitjosos de fer una aportació a aquesta secció que s'esforcin a reduir l'extensió de les seves cartes: com més breus, com més condensades, més probable serà que puguem publicar-les. D'altre banda hauran d'anar degudament signades per autors plenament identificats (nom i llinatges, DNI, adreça i número de telèfon). No es publicaran cartes anònimes ni pseudònimes. Tampoc es publicaran aquelles cartes que pel seu to puguin ésser considerades insultants, com així mateix aquelles que pel seu contingut atentin contra el sistema de llibertats públiques i privades que defensa la Constitució i la Declaració Universal de Drets Humans.

A VISTES DES POBLE

respectarà la llibertat d'expressió i la voluntat dels qui vulguin expressar-se en castellà. En qualsevol cas, les incorreccions ortogràfiques o sintàctiques seran responsabilitat de l'autor.

El director d'aquesta revista no es compromet a mantenir correspondència -ni particular ni pública- sobre les comunicacions adreçades a aquesta secció, no es fa responsable dels temes tractats, ni té perquè identificar-se necessàriament amb les opinions exposades.

Demanam que a ser possible les cartes adreçades al "Correu dels Lectors" estiguin escrites a màquina o ordinador per facilitar la seva lectura, interpretació i transcripció tipogràfica. Si no pot ésser, bastarà que la lletra sigui ben clara.

☑ Cançons

Poble d'Estellencs her-mòs
on vaig nàixer, batiar,
combregar,
confirmar i casarnos,
Beneït sigui Sant Joan
Gloriós.

Me vaig casar joveneta,
vaig tenir alguna enso-
pegadeta,
però mai vaig oblidar
Estellencs, sa meva ro-
queta.

Estellencs, poble mon-
tanyós, per viure i tran-

quilitzar,
qui vol se pot passetjar
i es vespres
descansar.

Entre Andratx
i Estellencs
es Restaurant d'Es Grau

hi ha
per qui vol anar-hi a be-
renar
o a prendre la fresca.

Dia 29 i 30 d'agost
són ses Festes d'Este-
llencs
s'hi pot anar a passetjar
i es vespres a ballar.

Isabel Bestard Bestard
Na Bel de S'Hort den Xeu
Son Sardina (Palma)
7 de març de 1997

☑ M'agrada co- nèixer coses del meu poble

Sr. Director i benivolguts
amics:

Estic molt agraï-
da a tots vosaltres. He
rebut amb puntualitat la
vostra revista.

L'última és de l'a-
bril del 97, número 3.

M'agrada molt, i
encara que algunes per-
sones no les recordo bé,
em sento estellenquina
totalment (filla del carrer
Cavalleria, ara Forn Vi-
dal) i tinc l'oportunitat de
recordar i conèixer coses
del meu poble, encara
que vinc poc temps.

Espero seguir re-
bent la revista i felicitats!
perque és una bona re-
vista.

Endavant! i per
molts anys!

Una abraçada.

Joana Vidal Riera
Blanes (Girona)
Estiu 97.

Subscriu-te !

No et quedis sense "la millor" revista d'Estellencs

Retallau o copiau aquesta butlleta i enviau-la a: A VISTES DES POBLE. Llista de Correus 07192 (Estellencs)

En/Na (malnom): Nom i llinatges:
Adreça: Telèfon:

Se subscriu per un període d'un any (quatre números) i un import de 2.000 pessetes

Assenyalau la forma de pagament:

☐ Comptat

☐ Ingré al ccc 0049-3184-63-2214007893 Banc Central Hispano

Data i firma

AJUNTAMENT D'ESTELLENCES

SALUTACIÓ

L'Ajuntament d'Estellencs vol agrair a la Comissió de Festes i a totes aquelles persones, associacions, entitats i empreses, que han organitzat i col·laborat desinteressadament per fer aquestes Festes Patronals 1997

Que la celebració d'aquestes festes en honor del nostre patró, Sant Joan Baptista, sigui per a tots, estellenquins i visitants, motiu d'alegria col·lectiva.

Que revisquin costums i tradicions!
Que tots junts facem poble i facem festa!
I que per molts d'anys les puguem celebrar amb salut i concòrdia!

Molts d'anys a tots

Oficines municipals

Carrer de Sa Siquia, 4 - 1er.

TEL. 618521

FAX. 618670

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres
de 9.00 a 14.00 h.
Dissabtes
de 11.00 a 12.00 h.

HORARI DEL BATLE

Dimarts i divendres
de 11.00 a 14.00 h.
prèvia cita

HORARI DE LA SECRETÀRIA MUNICIPAL

Dilluns alterns
Dimarts i divendres
de 12.00 a 14.00 h.

HORARI DE L'ARQUITECTE MUNICIPAL

De 9.00 h. a 11.00 h.
els següents dies:
5 i 19 de setembre
3 d'octubre

HORARI DE L'ASSISTENTA SOCIAL

Tots els dimecres
de 9.00 a 14 h.

HORARI DE LA BIBLIOTECA

Dimecres, divendres i dissabte
de 19.00 a 21.00 h.

HORARI DEL GIMNÀS

De dilluns a dissabte
de 10.00 a 14.00 h.
De dilluns a divendres
de 16.00 a 20.00 h.

RECOLLIDA DE FEMS

Els dilluns, dimecres i divendres
a la nit.

RECOLLIDA DE FERRALLA

El primer i tercer dijous de cada mes
que la setmana sigui completa.

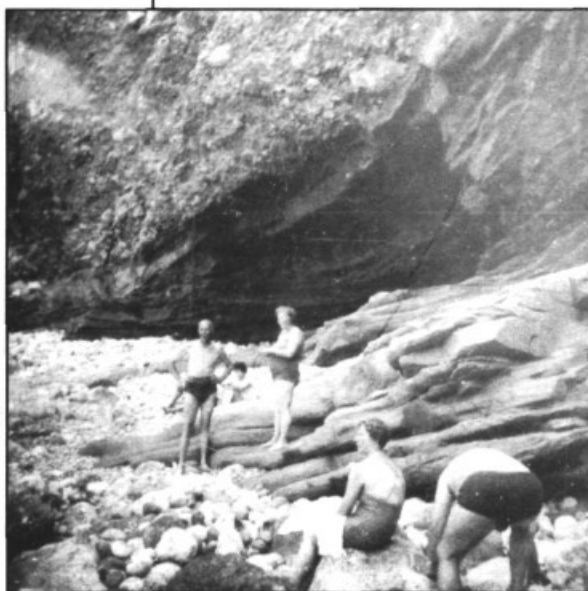
*Es pot deixar des del dia abans
al costat dels contenidors de fems
del torrent.*

PUNTS DE VISTA

Què diferent que era!

Mariona Ràfols
Grup IDEES

Les rampes i escales, fetes fa uns anys, ajuden que la baixada sigui més àgil i menys arriscada. Tot seguit trobam el Bar... una bona ombra on aturar-se a apagar la set, pegar una mossegada o fer la tertúlia tranquil·la amb els amics i coneguts, manco que coincideixis amb uns cinquanta o seixanta jovenots alemanys que vénen alegres i entre-

suats a fer una remullada i a prendre unes quantes cerveses. Al cap d'una horeta, un cop recuperada la tranquil·litat habitual, sortejam un parell de pedres fins a l'escaleta que ens permet enfil·lar-nos pel mur.

Saltant perillosament pel damunt dels que trien aquest lloc per torrar-se al sol, miram cap a un cantó per veure què s'ha fet de la cova. El sostre s'ha esbucat i ja quasi no es reconeix l'indret on antigament la mar arribava. Per darrere del mur hi ha un munt de porqueria i uns enormes bidons de plàstic, record de les obres efectuades. Porqueria i bidons semblen destinats a quedar-se allà uns quants anys més.

Davallam cap a les alcoves públiques i allà hi trobam, com sempre, una mica de tot; ara ha aparegut un enorme forat, provocat per un parell de tempestes marines. El lloc sembla perillós perquè estan en equilibri inestable unes quantes pedres remogudes per la mar; però potser exageram ja que hi ha algunes persones allà sota, ben tranquil·les, prenent el sol i vigilant els nins que corren i juguen allà mateix.

Anam cap al varador, llenebant un poc, però hi arribam. La bassa que forma l'entrada sembla un lloc ideal per al bany ja que hi ha algunes persones; llàstima que és el lloc d'entrada de les barques i que per això està ple de fustes i ferros que formen l'inici de la rampa de varada... però això no sembla ser un gran problema per als banyistes!. Ja dins el varador miram a dreta i esquerra i la impressió és que tot està com molt vell i destrossat. Uns bidons d'oli mal enterrats, racons amb trossos de barques, testimonis de passades tempestes, bocins de deixalles per aquí i per allà, una paperera de fems que ja no té més capacitat i de la qual sobresurten plàstics i llaunes, papers i cartons. Al fons veiem la caseta del gigre, que encara espera ser folrada de pedra. Entre tot un ambient general d'abandonament i una sensació de zona encimentada i grisa, lluny de l'entorn que hom imagina per a una cala de la Serra de Tramuntana.

Anem de nou cap a la cala a veure si feim un capfíco. L'aigua està estupenda, neta i fresca, i avui no hi ha grumers. Enyoram un parell d'esculls però encara en queda un altre per nedar fins allà. Nedam fins a la platja però de cop i volta una olor intensa a benzina ens fa girar el cap i trobam ben prop una barca que entra fins quasi la vorera. Hi ha indicació de boies i una reglamentació per a les zones de banyistes, però hi ha també gent poc conscient.

Quan després de tota la passejada i el bany anam cap a la font del torrent i gaudim de la frescor de l'aigua dolça ens ve al cap el record de la cala d'abans...

Què diferent que era tot abans!... I què diferents som tots nosaltres d'aquells que érem. □

Un dia qualsevol d'aquest estiu davallam cap a la cala. El primer que trobam és un munt de tendes d'acampada.. bona idea!. El lloc és ideal per acampar, però n'hi ha tantes que un es demana si són colònies d'estiu o bé un camp de refugiats.

Els aparcaments i uns banys de nova trinca és el que reclama tot seguit la nostra atenció; uns i altres són serveis que faciliten la comoditat de la gent que, sobretot els caps de setmana de l'estiu, davallen cap a la mar omplint de gom a gom la petita cala. Abans d'arribar-hi, però, hem de passar per la zona dels fems, una oloreta no gens agradable i una visió gens bucòlica, però què hem de fer!. El sanejament és imprescindible i veient els poals dels fems potser que tira tots ens sensibilitzem més i no deixem les brosses tirades a qualsevol lloc.

Q

uan parlem de la platja d'Estellencs tots ens sentim orgullosos de tenir en el nostre municipi una cala que conserva moltes de les característiques que ja fa anys eran habituals a tota la costa mallorquina i que, per sort, encara podem gaudir aquí: unes aigües cristal·lines i netes, una font que raja tot l'any, etc.

Si analitzem l'utilitat que es fa de la mateixa, cal tenir en compte, en primer lloc, que es tracta d'una zona de divertiment i oci de la propia població, i en segon lloc, que és una zona generadora d'activitat econòmica pel seu reclam turístic.

Totes dues són prou importants com per fer esforços per mantenir-la i conservar-la. El que passa és que, des de fa uns anys i per diferents motius que passarem a analitzar, aquest petit paradís s'ha convertit en ocasions en un gran infern:

1. Els darrers anys hem vist com a l'hora de començar la temporada d'estiu tota l'arena i pedra petita que hi havia a la Cala ha desaparegut i per contra ha estat ocupada per pedres tan grans que provoquen moltes dificultats per a l'accés a la mateixa; i no en parlem per trobar una zona a on poder prendre el sol en comoditat. El nostre grup no opina sobre quins són els motius que provoquen aquesta realitat per la senzilla raó que cap de nosaltres és expert amb la matèria, però ja a principis de l'any 1996 es va demanar a la Demarcació de Costes que es fes un estudi que determini quines són les causes que originen el deteriorament de la Cala per tal de trobar solucions al respecte, sense haver trobat resposta fins ara.

Cada any, i donat els pocs recursos humans que disposa l'Ajunta-

El paradís i l'infern

Tomeu Pericàs

Partit Popular

ment, s'ha fet una crida a la col·laboració ciutadana, sempre amb massiva i desinteressada resposta, per millorar l'accés, netejar la zona de la font i intentar habilitar llocs que permetin estar més còmode al banyista. Per altre banda s'ha comunicat en tres ocasions a Costes l'estat lamentable i de perill en que es troben les alcoves públiques perquè procedeixi a la seva restauració.

2. L'invasió de grumers ha creat una verdadera psicosi en tota la població. Abans de baixar a la mar tothom demana: "Hi ha grumers avui?", i la resposta afirmativa implica esperar a demà, si hi ha més sort. La veritat és que no hi ha solucions efectives per aquest greu problema que estiguin a l'abast de l'Ajuntament i difícilment podem intervenir i obtenir els resultats satisfactoris que a tots ens agradaria.

3. Els serveis de manteniment i neteja de la Cala es duen a terme per l'únic funcionari que disposa l'Ajuntament a tal fi. Donat que aquesta persona ha de desenvolupar moltes altres funcions hem convocat tots els anys una plaça de reforç per els mesos d'estiu per donar resposta a la major demanda de serveis que requereix aquesta època de l'any, sense que, a hores d'ara, s'hagi presentat ningú per obtenir la plaça. Això, indubtablement suposa una menor dedicació en temps de la que nosaltres voldríem dedicar al manteniment de la Cala.

En definitiva, el bon manteniment i conservació de la Cala, repercuteix directament amb el benestar de la nostra població i sens dubte és un altre reclam turístic a tenir en compte. En aquest moments és prioritari fer un estudi rigorós que determini les causes de la fuga d'arena i pedra petita per tal de intentar donar solucions. □

SIMM

SERVEIS INFORMÀTICS
I DE MANTENIMENT
DE MALLORCA

JUAN FCO. PALMER PICORNELL

Calle Capitán Salom, 37
07004 PALMA DE MALLORCA

Tel. 971 - 207156
Fax: 971 - 204908

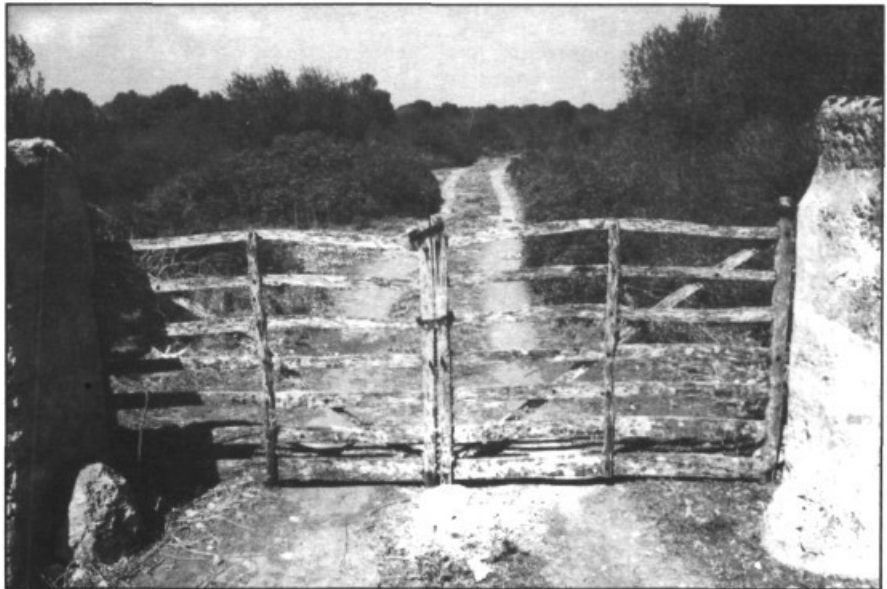
Els nostres vells camins (i II)

Jordi Magrinyà

Al'anterior article vaig enumerar bàsicament quines eren, al meu entendre, les raons històriques i socials que havien afectat els camins rurals i de muntanya en aquest darrer segle aquí a l'illa de Mallorca. El resultat final d'aquesta evolució ha provocat que actualment molts d'aquests camins estiguin desfets, bruts o perduts, que d'altres, siguin tancats indiscriminadament per particulars o bé que es vulgui cobrar fins i tot un peatge al seu pas.

Amb la intenció de donar més elements de judici sobre aquesta polèmica i apassionant situació, voldria en aquesta segona part fer una aproximació cap els principis jurídics i administratius que regulen la titularitat i ús d'aquests camins. La intenció final és clara: descobrir quins són els recursos legals de què disposa un Consistori, com ara el nostre, per poder garantir i protegir uns elements tan importants i característics com són els camins públics. L'administració està obligada a tutelar per l'interès general i per tant els camins públics també han estat, són i seran sempre un bé general.

Vull reconèixer abans de res, que el gruix legal d'aquest article està extret d'una conferència donada per l'advocat Josep Massot, amb motiu d'unes jornades sobre el patrimoni municipal i organitzades pel C.I.M... Als qui estiguin interessats en aprofundir sobre la problemàtica jurídica dels camins, vos recoman la seva lectura, ja que l'exposa d'una forma més ajustada i exhaustiva que la meua. Aquí simplement he intentat sintetitzar les qüestions més importants i fer servir un llenguatge més planer.

Començarem idò, pel principi i coneguem quines són les tres condicions legals per a poder qualificar de públic un camí.

1) Que sigui un camí. Un camí el defineix el fet d'ésser una via construïda per transitar, independentment de les seves dimensions o materials de què estigui construït.

2) Que tingui o hagi tingut un ús públic. El fet que un camí hagi perdut el seu ús públic no du a la conseqüència que hagi deixat d'ésser de titularitat pública.

3) Que l'administració tingui competències. El Codi Civil estableix que els camins municipals són els "pagats i costejats" pels ajuntaments, mentre que la Llei Administrativa simplement exigeix que el Consistori hi tingui competències, sense necessitat d'haver-les exercides.

Per tant, si és compleixen aquestes tres condicions, podem afirmar que estam davant d'un camí públic que és propietat de la corporació local per atribució de les respectives Lleis, tant del Codi Civil com de les Llei Administrativa.

Avancem encara un poc més i vegem altres característiques legals, pròpies dels camins municipals.

Règim jurídic

a) Els camins públics no tenen accés al Registre de la Propietat ja que son considerats de "Domini i ús públic". En canvi, i com exemple contrari posam la Casa de la Vila que sí és registrable per considerar-la de Domini i servei públic.

b) Però els camins, igual que tots els béns municipals, sí que estan obligats a estar registrats a l'Inventari

COLMADO BAR
ESTANCO

C/ del Mar, 12 - ESTELLENCES

Plaça Constitució, 4
07192 (Mallorca)

Telf: 618576

CERÀMIQUES
ESTELLENCES

CAFETERIA
ESTELLENCES

Tapas Variadas y Bocadillos
Estellencs (Mallorca)
Telef: 618516

TRIBUNA D'OPINIÓ

de Béns del municipi (art. 17 R. BEL). Ara bé el fet que no consti inscrit un camí a l'inventari no implica ni molt manco la pèrdua de qualificació pública. De fet, com podeu imaginar i endevinareu, el nostre Consistori no disposa d'aquest obligat Inventari de Béns i per tant davant la Llei sembla que no disposam de cap bé públic o patrimonial. Un exemple més del desgavell administratiu i mala gestió.

c) Els camins són inalienables, inembargables i no prescriuen (art. 80 LBRL, art. 5 RBEL). Aquest darrer aspecte és molt important ja que no permet als particulars l'adquisició mitjançant "l'usurpació" tot i que aquests haguessin posseït el camí durant molt de temps.

d) Els camins que circulin per llits de torrents o per la costa, queden regulats a través de la coneguda Llei de Costes (2 agost 95), establint entre altres una servitud de 5 mts. d'amplada al voltant dels llits dels torrents.

Possessió, Usurpació i Recupera- ció.

Abans ja hem fet servir el terme jurídic "usurpació" que no vol dir res més que "apoderar-se o tancar" el camí per part d'algun colindant. Aquest podria ésser un primer exemple de les diverses situacions que es poden donar dins la problemàtica dels camins. En aquest cas i si el consistori creu que es vulnera el dret d'ús d'un camí públic, el que es pretén discutir simplement és la "possessió" del camí, sense entrar a valorar-ne la "finalitat". En aquest cas i davant d'un acte d'usurpació, l'ordenament jurídic posa en mans de l'administració un recurs anomenat "Interdictum Propium" que li permet, sense haver d'acudir als tribunals, poder recuperar la possessió dels béns usurpats. El termini per exercir aquest dret és d'un any, per als "Béns Patrimonials", i en qualsevol moment per a "Béns de Domini Públic" (camins).

Titularitat i Tribunals

Ara bé, en aquells casos on no es tingué clara la propietat del camí, ja sigui perquè fa molt de temps que s'en va perdre l'ús o per no quedar clara la documentació obrant a l'ajuntament, és convenient la incoació d'un expedient d'investigació. Aquests expedients són una bona eina per a tots aquells camins que han tancat el seu pas des de fa temps però existeix la "presumpció" clara que es tracta d'un camí públic. Si com a conseqüència de la resolució, per part de l'ajuntament, d'aquests expedients, els particulars volen recórrer l'acord, s'haurà de fer davant de la Jurisdicció Civil. En aquest tràmit la qüestió és provatòria i per tant el que s'haurà d'acreditar, mitjançant proves documentals, és precisament aquesta discutida titularitat (art. 344 del CC, o 74 del TRLBRL). Les principals proves que un Ajuntament pot presentar davant de l'administració de justícia són:

PROVES DOCUMENTALS

- a) Registre propietat
- b) Documentació de l'Ajuntament
- c) Inventari béns municipals

- d) Certificació del Cadastre
- e) Planejament urbanístic
- f) Proves cartogràfiques

PROVES TESTIFICALS

i ALTRES PROVES (pericials, històriques)

Fins aquí hem vist els principis legals que regulen els camins i ara hem de començar a aplicar aquests conceptes, articles i lleis d'una forma efectiva i pràctica. També hem de modificar l'actitud passiva de les diferents administracions que han provocat, en els darrers anys l'abandonament més absolut dels camins tradicionals. És urgent i necessari regular la titularitat, la possessió i l'ús dels diferents camins de Mallorca i d'Estellencs en concret. Aquí hem vist les eines de què pot disposar un ajuntament per fer-ho: catalogació, investigació documental, inscripció al registre de Béns, Normes Subsidiàries, Llei de Costes, etc.

Per tant, prou excuses i bones intencions, comencem d'una vegada a fer feina. □

Jordi Magrinyà, és regidor del grup IDEES a l'Ajuntament d'Estellencs

FORN I PASTISSERIA

CAN VIDAL

Telf: 616574
PUIGPUNYENT

Restaurante

Coll des Pi

Telf: 618503
ESTELLENCES

1997

és any de celebracions centenàries. Fa 600 anys naixia a Gandia un dels poetes catalans més universals: **Ausiàs March**. Fa cent anys va nèixer a Palma un dels escriptors mallorquins d'obra més àmplia i complexa: **Llorenç Villalonga**. I fa també cent anys que naixia a Palafrugell (Girona) un dels escriptors i periodistes ca-

talans contemporanis que ha convertit la nostra llengua en una eina moderna, expressiva i funcional: **Josep Pla**. A VISTES DES POBLE vol rendir homenatge a aquest gran autor català reproduint un dels seus innumerables articles que parlen d'històries quotidianes. Pla ha omplert milers de planes per contar-nos amb extraordinària passió la crònica dels dies, eixamplant els límits convencionals de la prosa. Per a Pla és tan vàlid parlar de la mort o del pas del temps, com d'una sopa de peix, dels nassos de les persones, del dol de les vídues o dels estius passats a la fresca de la nit, convertint aquests fets tan simples en petites mostres de sabiduria literària. Tot un plaer.

Parar la fresca

Josep Pla

l'estiu, la fresca es para, en els pobles del nostre país, al peu de la porta, i aquesta és una manera una mica esmorteïda de parar la fresca. Però en la meua joventut es parava també la fresca al terrat. En les nits caloroses, hom pujava al terrat transportant un balanci i hom parava la fresca.

Era una cosa de pretensions modestes: hom s'asseia al balanci, encenia un cigarret i mirava una estona la volta del cel. La nit era magnífica, però típicament canicular. Les estrelles brillaven esborrades, difuses, vagues, dins d'una teranyina de llum farinosa i densa. Pel gener —pensava— les estrelles tenen una llum més rutilant, una possibilitat de penetració més viva; però qui puja als terrats en el mes de gener? Ara, l'arc del cel sembla tocat per una llum indirecta, suau, delicadíssima.

La volta del cel és gran, impressionant, imensa. El fet que ho hagin dit molts oradors en paràgrafs arravatats no vol pas dir que no sigui cert. Però la intenció, en pujar al terrat, amb el balanci al coll, no era pas contemplar aquella meravella ni captar la producció musical que de les meravelles sol desprendre's, sinó, simplement, dormir una estoneta. No hi ha res més gustós, ni més amable, que dormir una estona, quan arriba la canícula, en els terrats. L'aire és pur i fred, el silenci transparent i les estrelles semblen endormiscades en les regolfades més dolces de les corbes de la matemàtica. La música de les esferes —que hom sent en els terrats— és cosa fina. Però de vegades resulta que la son no ve. I, així, hom no té més remei que continuar contemplant l'espectacle del cel.

La volta del cel invita, segons diuen, a pensar. És cert. Però a pensar què? Si hom té el badall

fàcil, assequible, la volta incita a dormir. Si hom no té son, una cosa o altra s'ha de fer, i llavors hom pensa. Però què és el que hom pensa? Davant de la nit estrellada, hi ha persones que tendeixen a creure que es tornen profundes i que pensen molt. Tinc observat, en canvi, que les persones que posseeixen el sentit del ridícul pensen, davant del firmament, que no saben res de res. Per a una determinada classe de persones, les immensitats són perilloses, perquè les

disparen devers una verboricitat inconscient, manicomial. A d'altres persones, aquests contactes les aturen, les frenen, les precipiten en un mutisme salubre i greu.

Vull dir que l'estada en els terrats, en aquest temps, pot produir una filosofia barata i petulant o pot crear un estat de resignació silenciosa i discreta. Davant de les dificultats aritmètiques, geomètriques, astronòmiques, que planteja l'espai hom intueix un encaix prodigiós, complicat, fascinator de moviments. Aquest immens encaix segueix la batuta de Newton, corregida més o menys per Einstein amb un rigor perfecte. Però, davant d'aquest univers, el més inert, després del cargol a l'hivern, és la intel·ligència humana.

El cel té una viva atracció. Fa calor i hom es defensa com pot: seient, al terrat, en un balanci. Tot és difús i canicular en el firmament. La galàxia és un camí pastós de llum difusa, un formigueig vagarós de milers de milions d'estrelles. Les estrelles de primera magnitud s'arriben a confondre amb les més llunyanes i insignificants estrelles. A l'estiu, en el nostre país, tot és destenyeix i perd: el color, la llum, les formes, s'empastifen. Els cels de gener són tan diferents! Però, en els terrats, s'hi està plausiblement. Hom fuma cigarrets —o la pipa— i observa com es van apagant els llums de les cases veïnes. Un gran silenci es projecta sobre la terra. La gent dorm —o tracta de dormir. En el cel hi ha l'ensonyament de la música de les esferes.

De vegades, en la societat dels terrats, apareixia l'astrònom popular, donat a l'astronomia recreativa, que us deia assenyalant amb un dit una estrella:

- La veu? Doncs és Arcturus...
- Perdó. Digui...
- Deia que aquella estrella és Arcturus..
- Vol que m'alci del balanci?

L'astrònom somreïa de la vostra beòcia, però continuava en la seva dèria. S'estirava una mica, llançava un braç a l'aire i alineava la punta del dit amb el seu nas. Deia:

— Si tirem una ratlla des d'alfa Óssa Major a beta Óssa Menor i la continuem, trobarem, a cinc vegades aparents de la distància de les dues estrelles

del Carro...

— Què trobarem?

— Hi trobarem l'estrella del nord, la Polar...

— I això serà molt agradable i de molt de profit, perquè tots hem sentit dir, reiteradament, que necessitem un nord i un guia.

L'astrònom queda satisfet, perquè el veig somriure en l'obscuritat. Els astrònoms populars solen ésser bones persones, s'accontenten amb poc: una simple comparació, una imatge moralitzant els satisfà i els anima; queden amb les galtes bonàriament inflades, com si toquessin el cornet.

Molt menys amable que l'astrònom popular, en les societats estivals dels terrats, hi ha també el tipus de l'orador incontinente. Tots coneixeu l'orador que ha tingut la desgràcia de pujar un dia en un terrat i ha contemplat la immensitat del cel. Tots heu sentit el calfred que produeix sentir que un home diu: « *En contemplar la volta estrellada...* ». En contemplar el firmament aquest home sent, primer, una aclaparadora sensació de petitesa. No hi ha pas per menys. Però, al cap de poc, l'orador comença a créixer, a augmentar, a fer-se voluminós. La seva grandiloquència s'enfila cap a la grandesa. Arriba un moment en què la seva aparatosa verbotat es fa incontenible. Us preguntem: « *Cap a on s'enfilirà aquest home?* ». N'hi ha que el contacte amb la immensitat els dóna per l'excursió històrica, per aquelles curioses excursions o síntesis històriques que solen començar a l'edat de pedra, travessen tot el paganisme, tot el cristianisme i en general tot el que convengui... En aquestes excursions no ve mai d'un pam, ni d'un metre, ni d'un quilòmetre, ni d'un segle. Però de vegades, a l'orador, no li abelleix aquesta espècie de fenomenal viatge, sinó la síntesi filosòfica dedicada a esclarir els misteris de l'univers. Quin espectacle, Déu meu! El perill dels terrats és immens.

I així passa la nit, i tot d'un plegat apareix l'alba. Tot ha estat un somni lleuger. En un moment determinat el cel tendeix a agafar un color de mantega fresca. Les estrelles naufraguen en una pal·lidesa làctia, lleugerament morada del cantó d'Orient. El ventet té una frescor de menta. El parpelleig de les estrelles, que s'allunya, queda definitivament debolit. La darrera a desaparèixer és Venus, la que ahir fou estrella de la tarda i ara és estrella matutina. La corba que ha descrit sembla palpitant d'una melodia infinita. Quina força té Venus! És dia clar, tot s'inunda de llum, el sol està a punt de sortir amb una força de lleó i encara Venus parpelleja. El món seria més bonic si Venus pogués quedar penjada, com un diamant, durant tot el dia en aquest racó buit del firmament. Però la seva llum es va esvaint i a la fi la claredat, tan alta, se l'emporta en un rapte traïdor.

Ara, amb l'hora nova, el sol pinta molt aviat i la tendresa dels colors és molt matineria. □

RELAT

Divendres Sant a Andratx

Joana Maria Vidal

Fa uns quants d'anys (no diré quants), en una nit de Divendres Sant, estava jo al poble d'Andratx amb les amigues: na Margotín —havia estat a França de petita, per això el nom— na Margalida i n'Antònia, dretes al carrer mirant passar la processó.

Sempre ens divertia veure passar la processó, no per devoció religiosa no, sinó per entreteniment, i perquè no dir-ho, per xa-

fardeix. Ens ho passàvem d'allò més bé. No era una processó d'allò més garrida que diguéssim, però hi assitia tot el poble a més de la gent que venia de Ciutat a passar les vacances.

Pels carrers no hi havia molta llum; poques bombetes i de baix voltatge. Per aquesta raó, tenc una certa vaguetat d'aquell semblant. El vaig veure per primera i darrera vegada. Era baixet al costat de'n Baltasar, però, com he dit, no record massa més d'ell. La seva cara m'és coneguda ara, però d'aquell dia ja molt llunyà no en sabia dir res.

Llavors, encara no havia llegit res d'ell. Sols l'havia sentit anomenar com escriptor, deien que un bon escriptor.

Va ésser més tard, bastant més tard, quan me vaig interessar pels seus llibres; però aquell dia sols vaig sentir curiositat, una senzilla i normal curiositat quan me digueren que aquell home era en Josep Pla.

En Baltasar —em refereixo a l'escriptor Baltasar Porcel— era amic seu i l'havia convidat a passar aquells dies de vacances a casa seva. Hi havia també una altra escriptora, Conxa Alós.

No cal dir que ara sí que he llegit alguns dels seus llibres —no tots, és clar. L'últim va ésser «*Notes sobre París*». Jo conec París, però el París que descriu en Pla, no: el París de l'any 20, el de la bohèmia de la pintura i de les lletres, de la gent que l'envoltava, com Picasso, Valéry i d'altres famosos de les arts que apareixen en aquest llibre, on Pla fa una descripció tan realista i a la vegada tan plena d'ironia. Jo conec París a la primavera.

Moltes vegades, sobretot quan sent parlar de Josep Pla, he pensat en aquella nit de Divendres Sant en què vaig veure per primera i única vegada aquest escriptor que sempre surt a les fotografies amb el cap tapat per una boina. Això era l'any...

uardador de tot quant document cau a les meves mans, he anat arreplegant, aquests darrers anys, alguns exem-

plars de cada una de les revistes d'informació local que s'editen a la part forana de Mallorca, moltes de les quals associades al col·lectiu "Premsa Forana". Algunes efímeres i algunes d'una longevitat envejable, de qualitats molt diverses, no només pel que fa al material que em-

pren sinó també, o sobretot, pels seus continguts, totes elles tenen en comú tot un seguit de trets que les fan molt especials i estimades. Són el pols dels pobles on s'editen, bateguen la seva vida i constitueixen una acta notarial del seu dia a dia. Recullen, a les seves pàgines, els esdeveniments quotidians, es fan ressò de les alegries i tristors, conserven tradicions, gloses i malnoms, recuperen imatges de l'avior, estimulen activitats culturals i, en definitiva, escriuen la història. Han mantingut i mantenen encara la llengua viva. Escrites la majoria íntegrament en català han estat, durant anys, les úniques publicacions periòdiques en la nostra llengua. Les que, en temps difícils, han ventat el caliu perquè les cendres no colgassin la flama i l'alè tebe de la paraula fos difusor de l'esperança. Són el bressol de molts dels nostres futurs escriptors. Les seves pàgines, la primera oportunitat que els joves teneu de publicar

i que la seva escriptura prengui el vol i agafi una dimensió ben distinta a la petita i miserable mort dels calaixos.

Totes, sense excepció, són fruit de l'esforç i del sacrifici d'unes persones que estimen profunda-

El pols dels pobles

Lluís Maicas

ment el seu poble, la nostra terra, la nostra cultura i la nostra llengua. Persones generoses que, malgrat el desànim o la incomprensió, dediquen el temps que roben al lleure, a la son o a la família a tirar endavant un projecte de país. Amb constància i il·lusió treuen al carrer cada número de les seves publicacions, molt sovint posant mà a la butxaca. I el conjunt d'aquestes publicacions forma un corpus encara no ben apreciat, la importància del qual es consolidarà amb el temps.

Per tot això i perquè crec sincerament que la tasca que fan és molt important per normalitzar el nostre petit país i consolidar la nostra cultura, és la raó per la qual els vull retre el meu petit, però sentit, intens homenatge. Que no defalleixin. Que vencin les dificultats, perquè la nostra malmesa cultura els necessita. □

Lluís Maicas és escriptor
Article publicat al "Diari de Balears"

La "unidad de la lengua"

El andalú no é cazteyano

Aquí en Andaluzia, los partidario de la unidá de la lengua cazteyana zupoen quel andalú no eziste como lengua: el andalú é pa'eyo un dialésto der cazteyano; un language incurto, sin curtivo literario y uzado zólo pa er trato familià; una lengua pa i zolo por casa. No conzideran el andalú disno dun nivé literario, po lo quá deve zé "normalizado"; eto é, modificao de forma que coincida po escrito con la lengua cazteyana, a la que deve subodinarze to: la ortografía, la grasmática y el lésico. Pa'e-yos, zotené lo contrario é un zigno de anarfabetizmo. Y eto ze etá inponiendo de foma nefazta en nueztros centros de enseyanza de tal manea que é frecuente que loz xavales pretendan corregí a zus pares diciéndole po ejemplo que no debe decirse "jalà", zino "comer", etc...

Hemo tenio disionario y vocabulario propio y podemos demotrà nueztra gramática andaluza zin que lo caztellaniztaz noz vengán a corregí la fartas de ortografía.

Que er andalú y er caztallano no zon la mima lengua é evidente pa loz andaluze, que zabemo distinguí ar momento quando hablamos una u otra lengua. Además de arguna que otra coincidencia é evidente er hecho diferenciá: diztinta fonética (lo qua ya é suficiente), diferente morfología, sintasi y bocavulario, diztinta etrustura, too lo qual ze nota quando ze oye hablar a un andalú con un cazteyano.

Azí i too, eztoz nazionalistas cazteyanos ze creen que zomo ton-tos y ze empeñan en queremos engañar. Importantes y ocultos intereses políticos zon loz que ze ocurtan detrás too ezto. Pero loz andaluze zabemos que la capitá de Andaluzia ziempre zerá Sevilla y nunca conzentiremo que zea Madrí o Zalamanca aunque ze prohiba quen nueztra escuelas nueztro xavales aprendan la lengua de zus padres i agüelos pa aprendé el idioma de Cerbantes que na tiene que vé con nozotro, que na tenemo que invidiarle. No conzeguiran, po mucho que z'empeñen, zometetnos a zus pretenzione imperia-liztas. Zomo ma liztos que'yos.

■ **Pepe Cortijo Carabajo**

"S'unidad de sa llengo"

Es mallorquí no és català

Aquí a Mallorca, es partidaris de s'unidad de sa llengo suposen que's mallorquí no etxistex com a llengo: es mallorquí és per eis un dialecto des català; un yenguatge incult sense cultiu lliterari y usad domés pes tracto familià; un yenguatge per anà per casa. No consideren es mallorquí digne d'un nivell lliterari, per lo qual ha d'essé "normalitzat"; axó vol dí, modificad de forma que coincidesqui per escrit am sa llengo catalana, a la que s'ha de subordiná tota s'ortografie, sa gramátique y es léxic. Per eis, sostenir lo contrari és signo d'analfabetisme. Y axó s'está imposant de manera nefasta a nes nostros centros d'enseñansa de tal manera que ya és frecuent que's nostros al.lots vulguin corretgirms diguentmos per exemple que no hem de dir "tortilla" sino "truita", etc...

Tenim diccionari y vocabulari propi y podem mostrá sa nostra gramátique mallorquina sense que es catalans mos venguin a corretgir "ses faltes d'ortografia".

Que es mallorquí y es català no són sa matexa llengo és evident pes mallorquins, que sabem distingirlo totduna que son dos idiomes distins. Ademés de qualcuna que altra coincidència és evident es fet diferencial: distinta fonétique (lo qual ya és suficient), diferenta morfologie sintatxis y vocabulari, distinta etx-structura, i tot axó se nota quan xerrem un mallorquí en bun català.

Axitot, aquests nasionalistes catalans se creven que soim beneits y s'empeñen en volermós enganà. Importants y oscurs interessos polítics són es que s'amaguen darrera de tot axó. Però es mallorquins sabem que sa nostra capital sempre será Palma y que mai consentirem que mos governin de Barcelona o de Valenci maldement se prohibesqui que a ses nostres escoles es nostros fíis aprenguin sa nostra llengo per aprende s'idioma den Ramón Llull y altres catalans que res tenen que veure en noltros, que res tenim que envejarlos. No eu conseguiran, per molt que simpeñin, sometermós a ses seves pretensions imperialistes. Soim més llets que eis.

■ Nofre Vinagre y Gonella

Fa poc més d'un mes, el director d'aquesta revista va tenir una interessant conversa amb un matrimoni d'estellenquins, sub-

scriptors i atents lectors d'aquesta revista; persones mereixedores de tot el meu respecte i de les quals, evidentment, no desvetllaré la seva identitat per discreció.

El cas va ser que amb motiu d'una visita per entregar-los l'anterior número i posar-los al corrent que s'havia complit el termini de subscripció, es mostraren reticents:

— "La revista està bé —va dir la dona— però hi ha massa política..."

El director, que és un home sensible a les crítiques, tolerant i comprensiu amb les opinions i decisions de cadascú, els explicà que pel seu gust també hi havia un ex-

perquè no té temps, etc... Raons totes elles molt respectables, faltaria més!... De fet, el director reconeix que no és cap obligació col·laborar a "A VISTES DES POBLE".

El director —i amb això el matrimoni s'hi mostrà d'acord— sap bé que en un poble tan petit com Estellencs és quasi impossible trobar mitja dotzena de persones compromeses amb dur endavant qualsevol projecte; i acabava de dir això quan ella parlà molt clar:

— "Sí, sí... però per a mi, aquesta revista és la revista de IDEES, basta veure qui hi escriu: en Jordi, na Marlona, en Pino..."

El director —com ja ha fet moltes altres vegades i segons pareix sense massa èxit—va argumentar al matrimoni que la revista "A VISTES DES POBLE" està des del seu naixement oberta a tothom i que mai ha demanat a ningú a qui vota

o deixa de votar per poder-hi participar (d'igual manera que per anar a prendre cafè a un bar o a comprar a un comerç no ha demanat mai als cambrers o als botiguers quines idees polítiques tenen).

El director, va defensar els criteris periodístics amb els que creu (perquè per això és el director) i va afirmar, que si fins ara els únics disposats a escriure eren els amics del grup IDEES, no seria ell precisament qui els impedis de fer-ho. Al contrari!!

El director aprofità, ja que hi era, de manifestar-los que ja fa més d'un any (sis números) que es demana perquè no hi escriuen els amics del PP si tenen les mateixes oportunitats de fer-ho que els seus contrincants polítics a l'Ajuntament.

— Amb això tens raó, veus... -digué ella.

El director no volgué deixar d'expressar la seva satisfacció i el seu agraïment a Tomeu Pericàs, batle del poble, com a únic representant a la revista del Partit Popular, exemple del que és un tarannà liberal, tolerant i democràtic.

Després, el director i el senyor es passaren una bona estona parlant (¿no ho adivinen?) de la política municipal d'Estellencs... "Masa política" pensà el director. □

"Hi ha massa política!"

Francesc Palmer

cés de continguts polítics, però que era normal que així fos donada la importància que avui tenen les qüestions polítiques i que tampoc no hi ha a Estellencs massa altres temes sobre els que escriure i amb els quals poder omplir 32 pàgines. ¡Què més voldria el director que hi hagués un excés de seccions amb tota classe i varietat de continguts!

En això, el director reconeix que va mentir, encara que sense mala intenció. És clar que hi ha molts altres temes sobre els quals escriure, tants com la gent vulgui i estigui disposta a escriure sobre ells: sobre Estellencs, sobre la seva gent i curiositats de qualsevol tipus, esports, pesca... inclús si hi ha algú disposat a escriure sobre extraterrestres, ovnis o bruixes, ho pot fer... ¡La llàstima és que no hi ha prou gent disposta a fer-ho!

El director, que creu que la gent del seu poble és intel·ligent i sap llegir i escriure —encara que no necessàriament en català— sap que la resposta al perquè la gent no escriu a la seva revista és perquè és un compromís, perquè fa peresa,

CONÈIXER

*Dimensions ètiques
de la crisi ecològica*

Com ocorre amb molts dels problemes importants de la societat, no està completament clara l'extensió precisa de la crisi ambiental. Per una part hi ha els que profetitzen que la humanitat s'enfronta des de fa anys a un desastre global a menys que canviem radicalment els nostres modes de vida. Aquestes prediccions són molt exteses en la generació present de joves, precisament la mateixa generació que ha vist com desapareixien les terrorífiques amenaces d'una guerra nuclear. Per una altra, estan els que tenen fe en el futur. Proposen que l'espècie humana és un èxit biològic massa gran com per desaparèixer de cop. Una espècie que pot aprendre de les experiències dels seus avantpassats, i així, modelar per a si mateixa un món diferent per al futur amb més alts graus de civilització.

No podem determinar amb certesa, almanco per ara, quin dels dos punts de vista és el correcte. No obstant això són molts els ciutadans dels països desenvolupats que estan disgustats amb les condicions ambientals, tant socials com naturals, i es senten amenaçats per multitud d'interrogants i incògnites. Per exemple, no sabem quina població pot suportar la Terra, ni amb quin nivell de subsistència (imaginau-vos tota la po-

blació xinesa consumint plàstics i generant fums i ferralla al mateix nivell que ho fa qualsevol país europeu) però sabem que hi ha un límit, i que hi podem estar a prop. No sabem fins on pot augmentar l'abisme que separa les nacions riques de les pobres, però sabem que hi ha un límit, el qual la gent ja no pot tolerar. No sabem l'extensió dels recursos naturals no renovables, però sabem que més prest o més tard s'acabarà el petroli, el carbó o qualsevol altre element que ens és indispensable. No sabem quanta contaminació pot suportar el planeta abans que es torni en contra dels homes, però sabem que l'aire és cada vegada pitjor, que l'aigua és en alguns llocs perillosa per beure i que hi ha substàncies tòxiques (més de cent mil, segons organismes internacionals) dispersades per tot arreu.

D'aquesta manera, per a molts, la crisi ambiental va més enllà de les inconveniències i molèsties de la vida moderna: renou, fum, lletjor i una minva de la qualitat de vida; va cap una preocupació referida al futur de la nostra espècie al planeta. El nostre major perill no és que la humanitat s'extingui. El temor bàsic és que es perdin aquests valors que ens fan éssers humans. □

PROTEGIR

*El bosc no pot sobreviure
sense assistència humana*

Arribat l'estiu els boscs prenen el protagonisme que han perdut durant tot l'hivern, i això, bàsicament perquè a l'estiu és quan se cremen a causa dels incendis.

Els problemes dels nostres pinars i alzinars no prové del fet que hagi hagut un hivern pluriós seguit d'una primavera massa seca o d'un estiu calorós i ventós. Tampoc té res a veure si hi ha prou avions que llençin milers de litres d'aigua o si són eficients les brigades de voluntaris desinteressats i abnegats que moltes vegades posen en risc les seves vides per salvar unes hectàrees de garriga.

El problema real dels nostres boscs és de la seva manca d'utilització, gestió i esment durant tot l'any. Els pagesos i la gent major que ha viscut sempre al camp sap millor que ningú a què ens referim quan deim això perquè ells ho tan tocat amb les mans...

Els nostres boscs necessiten potser menys estima efusiva i sentimental una vegada cremats i més ra-

cionalitat i prevenció. Podem intentar fer rendibles les nostres àrees forestals pel seu atractiu paisagístic i turístic, però sense oblidar que el bosc ja té una rendibilitat natural i imprescindible: la seva regulació del cicle hídric, del clima i del difícil equilibri entre espècies molt diverses.

No es tracta només de subvencionar per allò que produeixen o per la llenya utilitzada per la calefacció de consum familiar, sinó simplement per la seva funció vital. Tenir cura del terreny, evitar l'erosió natural després d'un incendi, prohibir la utilització esportiva dels 4x4 i de les motocicletes, reforestar i repoblar amb espècies autòctones resistentes i, sobretot, netejar; mesures menys vistoses que comprar una flota de hidroavions, però més útils.

Fer net! Quan aquesta feina tradicional corria a càrrec dels particulars, dels pagesos, de la gent que vivia del camp, i aquesta feina era una de les tantes ocupacions quotidianes i els boscs estaven ben cuidats, els riscos d'incendis eren mínims malament l'hivern hagués estat pluriós, la primavera seca i l'estiu calorós i ventós... Però avui, quan aquestes ocupacions habituals pels homes del camp han desaparegut arrasades pel temps, ja no es pot seguir carregant la responsabilitat als propietaris dels pinars que no poden ni tenen doblers per contractar gent que ho faci... Qui ha d'assumir doncs la responsabilitat? □

CONSUMIR

*Inconvenients
del PVC*

La protesta d'un sector dels consumidors més concienciats amb els problemes mediambientals i

Calle Baronia, 1-3
Tel. 61 82 45
07191 Banyalbufar
Mallorca / España

del reciclatge ha provocat que una vintena d'empreses embotelladores d'aigua hagin abandonat els envasos de plàstic de PVC. Amb aquest tipus de material —molt extès en la nostra societat pels seus baixos costos de producció— se fabriquen mobles d'oficina, canonades, marcs de finestres, persianes, elements d'electrodomèstics, etc.

Segons els informes publicats per Greenpeace, el perill del PVC està en les substàncies tòxiques i gasos produïts durant el seu procés de fabricació i de combustió a incineradores o abocadors: substàncies clorades i dioxines.

No obstant això, en contra dels informes presentats per les associacions ecologistes, els fabricants també han presentat altres informes avalats per tècnics igualment qualificats que sostenen la inoïtat del producte. En qualsevol cas, cap perill hi ha en el seu ús o contacte.

La preocupació però pels possibles efectes perjudicials del PVC ha generat des de principis dels anys noranta multitud de cartes de queixa i una campanya de boicoteig a nivell mundial. Segons Greenpeace ha estat aquesta pressió ciutadana la que ha fet que una vintena de marques d'aigua mineral embotellada hagin substituït el PVC per un altre tipus de plàstic, el plàstic blanc, igualment còmode, lleuger i barat. És ver que si bé algunes empreses argumenten que la polèmica és interessant també s'ha de dir que, cada vegada més, a les empreses els interessa anunciar els seus productes com *respectuosos amb el medi ambient*, reciclables i no contaminants.

Segons Greenpeace, algunes de les vint marques que han abandonat el PVC són: Solares, Bezoya, Cardó, Pryca, Continente, Aigua de Ribes i Aigua de Montseny. (Cap de les dues empreses mallorquines dedicades a l'embotellament d'aigua, Binifaldó i Font Major han abandonat el PVC).

Malgrat les protestes dels grups ecologistes, la nova llei d'envasos no inclou cap restricció ni penalització referida a l'ús del PVC. Són però ja quasi tres-cents els ajuntaments de tota Europa que s'han declarat "lliures" de PVC. A la nostra Comunitat ja existeixen dos municipis que rebutgen el plàstic de PVC: Mancor de la Vall i Calvià. Les dues localitats mallorquines fomenten la utilització d'altres materials per a les instal·lacions i construccions municipals. *"D'aquesta manera —diuen— es millora el medi ambient reduint el nombre de toxines que s'hauran de cremar a la incineradora de Son Reus"*. □

Salut

La dieta mediterrània

L'origen de la dieta mediterrània es remunta a l'edat antiga, a Mesopotàmia i Palestina, on l'alimentació es basava en tres elements: blat, oli d'oliva i vi. Aquests mateixos productes e-

ren la base del que es menjava en el món greco-romà. Avui dia, però, podem considerar que la dieta mediterrània inclou uns menjars variats propis de països on la disponibilitat d'aliments tradicionalment no ha estat molt alta en quantitat, però sí molt variada: la frugalitat, encara que sigui forçosa, i la varietat en l'alimentació són sempre positives.

La dieta mediterrània està integrada fonamentalment per arròs, pa i pastes, llegums, fruita fresca, hortalis-

mençar a posar d'acord a lloar els avantatges dels productes que s'han emprat des de sempre a l'àrea mediterrània. Un cop sentits els primers crits d'alarma sobre l'espectacular augment de les malalties cardíaco-vasculars i la mortalitat per càncer en els països més industrialitzats, es va comprovar que els llocs destacats a la llista corresponien als països de la franja nord europea i que en canvi Grècia, Portugal i Espanya eren al final del rànquing. La resposta que es va donar immediatament a aquest fenomen remetia a dues paraules: alimentació i colesterol.

La dieta mediterrània però tampoc té res a veure amb el nostre costum dels grans dinars familiars consistents a menjar paelles i costelles de xot amb all-i-oli fins que el cos ens diu prou, ni el que s'entén per l'alimentació normal de cada dia, és a dir, dos o tres plats al migdia i al vespre una truiteta o peix.

Dieta mediterrània significa aprofitar els productes tradicionals d'aquesta àrea, però repartits d'una manera equilibrada i observant un parell de regles d'or per evitar l'augment del colesterol: donar el paper protagonista dels nostres menjars a fruites i verdures i substituir al màxim les grasses dites saturades —d'origen animal— en favor de les vegetals.

Es aquí on entra justament un dels productes "estrella" de la dieta mediterrània: l'oli d'oliva, un dels elements fins ara menys freqüents en la cuina centre i nord-europea per raons d'accessibilitat al mercat i per haver-se identificat erròniament amb l'enemic a batre, el colesterol.

Pel que fa als altres aliments que la diferencien dels hàbits dominants del nord, destaquen sobretot el peix, l'abundància de fruites i verdures i el menor consum dels làctics i dels seus derivats. Unes característiques que s'expliquen fàcilment en raó de la tradició pesquera, agrícola i ramadera d'una zona que s'ha vist sempre beneficiada d'un clima privilegiat.

Finalment, aportacions més recents, com és el consum de pasta, han acabat d'arrodonar aquesta dieta malgrat fins fa poc això fos sinònim d'alimentació dels països pobres. □

La cuina mediterrània, considerada la més sana del món pels especialistes en nutrició, està de moda.

ses, fruits secs, molt de peix i carn —preferentment de xot i de porc, la qual cosa inclou també els embotits—, sense oblidar el conill i les carns blanques: pollastre, indiot, etc; el formatge i altres productes lactis com per exemple els iogurts.

La dieta mediterrània i alguns dels aliments que la integren, com els llegums secs i l'oli d'oliva, no gaudiren de gaire prestigi fins fa poc, i fins i tot es va estendre la creença que no convenien per a la salut. El descobriment o revaloració d'aquesta dieta, contraposada a les maneres de menjar dels països anglosaxons i nòrdics, ha vingut precisament des de prestigioses universitats nord-americanes després de rigorosos estudis sobre nutrició equilibrada, variada i gustosa, i amb una gran qualitat, refermada pels gourmets més prestigiosos del món.

Des de fa uns anys, dietistes, investigadors i científics es van co-

S'OLIVAR

Pere Sampol i Mas

El realisme de la no violència

Somniar i construir un món més fraternal en un entorn més habitable". Darrera aquest lema que sona a poesia i utopia s'hi amaga tot el realisme de la no violència. La Fundació s'Olivar, junt a amics seus com el premi Nobel de la Pau Adolfo Pérez Esquivel, forma part de la tercera generació de l'escola de "somniadors" que iniciaren Gandhi i Luther King i continuaren Vinoba, Lanza del vasto i altres.

Els membres de s'Olivar parlen de misericòrdia entranyable, però a més, en els seus lúcids anàlisis polítics i accions de denúncia i pressió als més elevats àmbits internacionals encerten una i altra vegada com a dit la Comissària Bonino. Hi ha coses que ja ens pareixen quotidianes, com la prestació social substitutòria al servei militar, que no ho serien si ells, i d'altres, no hagueren estat els primers en somniar-les i començar-les a construir. O el 0,7 destinat ja per moltes institucions de Mallorca als països més pobres, campanya que s'Olivar impulsà decididament.

Els creuen que no estan capacitats per a tot el que està succeint a través seu, però 20 premis Nobel donen suport constant a les seves accions en favor de les poblacions civils indefenses dels Grans Llacs africans. Amb ells els noms d'Estellencs i Mallorca units a la paraula solidaritat ha ressonat com mai amb tots els idiomes del planeta. Però per a ells el que és més important és que milers de refugiats s'han commogut i s'han sentit un poc menys sols.

Per això la Fundació s'Olivar mereix tots els reconeixements possibles, perquè la causa que defensen és segurament la més important de totes. I reconeixent la seva tasca ajudam a amplificar la seva veu, la seva denúncia, el seu crit en favor dels més necessitats del Planeta. □

Pere Sampol i Mas
Vicepresident del CIM

TIRA A TIRA

Andreu Bonet

Més coses sobre l'accentuació

Al darrer número d'aquesta revista vaig dir que continuariem tractant el tema de l'accentuació. Bé i-dò, ara que ja tenim clar quines són les paraules que en català han de dur accent gràfic, ens falta saber quin tipus d'accent els hem de posar: AGUT (´) o GREU (˘).

- Les vocals I, U sempre duen accent agut (*límit, cosí, cúpula, música...*)

- La vocal A sempre du accent greu (*italià, cantàrem, serviràs...*)

- Les vocals E, O duen accent agut quan sonen com en castellà (*també, camió, religió...*)

- Les vocals E, O duen accent greu quan no sonen com en castellà (*crèdit, òptic...*)

Convé que parlem també de l'accent DIACRÍTIC o DISTINTIU, que feim servir a les paraules monosil·làbiques (les quals, generalment, no s'accentuen), i per a les polisil·làbiques que no compleixen les regles d'accentuació; això es fa per diferenciar unes paraules d'unes altres que s'escriuen igual però que signifiquen una altra cosa.

Les més habituals són les següents (únicament escriuré les que duen accent; a veure si esbrinau quines serien les altres, apa!):

Bé (*et trobes bé*); bóta (*bóta de ví*); déu (*si déu ho vol*); dóna, dónes (*et dóna un duro*); és (*és un nin*); mà (*la mà esquerra*); més (*no en vull més*); mòlt (*café mòlt*); món (*la volta al món*); móra (*m'agrada menjar móres*); nét (*tenc un nét de tres anys*); ós (*a la muntanya hi ha un ós*); pèl (*té pèl per les orelles*); sà (*un home sà*); sé (*ja sé que noms*); sí (*en vols? Sí*); són (*són tres germans*); té (*té cinc anys*); ús (*n'ha fet un bon ús*); véns, vénen (*tu véns a casa*).

Postdata estiuenca.— Encara que hi hagi pescadors de RAONS (arguments), els pescadors d'Estellencs surten a pescar els millors RAORS (peixos) de Mallorca. □

BOTÀNIC

Carles Díaz

Contra els moscards: l'alfabreguera

Venguda de l'Índia l'alfabreguera va ser introduïda i cultivada, des de temps molt antics, a tots els països de la Mediterrània. En el segle XVI tenim referències que diuen que a Itàlia eren poques les cases que no tenien la fragantíssima alfabreguera a les finestres, terrats o jardins durant els mesos de calor.

Aquesta planta anual, que floreix a l'estiu, és molt apreciada com a herba aromàtica per a la cuina encara que a Mallorca, on s'utilitza més la variant de fulla petita, el seu ús es més aviat com a planta de cossiòl per perfumar l'aire i, diuen, per espantar els moscards en les càlides nits estiuenques.

La variant de fulla gran és la que s'utilitza, fresca i recent collida, a la cuina i serveix per aromatitzar salses, per perfumar la tomàtiga i per fer el famós "pesto" italià.

És molt important que quan arrenquem les fulles ho fem amb cura i sempre agafant la part superior de la planta, allà on hi ha els brotets que estan a punt de florir.

L'alfabreguera és una planta de mitja ombra, no li agrada l'excés d'aigua i sí el reg amb regadora fina.

Hi ha un secret per a criar-les bé. Es tracta de mesclar amb la terra del cossiòl les conques buides dels cargols de muntanya. Posades cap amunt aquestes conques s'omplen de terra i mantenen sempre una quantitat d'humitat que les arrels de la planta van agafant. □

FOGONS

Cati Jover i Avellà

Albergínies farcides

Comença l'estiu i amb aquest les fruites i verdures més típiques. Però la base son quatre: patates, albergínies, pebres i tomàtigs. Amb aquestes es poden fer infinitats de plats freds o calents i qualche vegada acompanyants amb una mica de carn o peix.

Un bon plat per l'estiu són les albergínies farcides. Són una mica lloses però a la fi val la pena tota aquesta feinada. Hi ha unes quantes maneres de fer-les, bullides, frites o de cru; ses més bones són ses frites però són les més enredades i avui en dia amb això del "colesterol" val més evitar les frites.

Avui farem les bullides. Agafam sis albergínies de ració, ben lluntes i rectes, dues cebes, 500 grs. de carn picada mesclada, sal pebre bo i moradux.

Se xapen les albergínies al llarg, se fan dos talls a la polpa i s'hi posa sal perquè facin aigua. Mentrestant es sofregeixen les cebes ben picades, s'hi afegeix la carn picada i quan està cuada, es retira del foc, es salpebra, s'hi posa el moradux i la polpa ben picada de l'albergínia ja bullida. Es mescla tot plegat i s'omplen les barques de les albergínies, s'arrebosen amb galeta picada i ou i així queden més bones. S'acompanyen amb salsa de tomàtiga. □

BENESTAR

Asclepiades de Cos

Salut és bellesa

La saviesa popular diu encertadament que "on no hi ha salut, no pot haver-hi bellesa". Sortosament, ja han passat els anys en què es creia que les malalties eren belles —els artistes i escriptors romàntics prenen vinagre per estar anèmics i tenir la pell més blanca—. De fet, es considerava que un aspecte malaltís era l'expressió d'una riquesa espiritual. I això coincidia amb una època en que la tuberculosi —la tisi— era molt freqüent.

Avui dia, la gent que té un esperit sa, vol trobar-se bé i reflectir aquest estat de salut. L'expressió màxima de les ganes de semblar sa és prendre el sol i posar-se morè. D'això, se'n diu «heliotropisme», és a dir, ganes de prendre el sol.

Aquestes ganes tenen una explicació. Una vella dita popular ens recorda que "on entra el sol, no hi entra el metge", referint-se als seus efectes beneficiosos. D'altre banda, és el mateix organisme el que ens demana sol (amb mesura), perquè el sol transforma certes vitamines de la pell, n'afavoreix la regeneració i, fins i tot, accelera el procés de calcificació dels ossos. □

L'ELIPSI

Carme Dueñas i Tur

Escenes de sofà

En aquest moment no sap amb certesa si la seva memòria i el pas del temps l'enganyen, però quan mira enrera el recorda com l'home més enlluernador que mai no havia conegut. Ella es sentia gairebé insignificant dins aquell *maremàgnum* en que s'havia convertit la facultat de Dret en els darrers anys. Va haver de lluitar molt amb els seus pares perquè li permetessin traslladar-se de la seva petita ciutat de províncies a la capital per poder seguir estudiant, però s'hi havia encaparrostat i, al final, li varen acceptar; això sí, la varen obligar a viure en una maleïda residència de monges en lloc d'agafar un pis amb na Maria, tal com havien planejat.

Des del primer moment es va fixar amb ell, era difícil no fer-ho; no és que fos el més ben plantat, però desprenia un magnetisme especial, sempre vestit de negre i amb els cabells arrissats i llargs. Tothom el saludava i l'envoltaven quasi amb veneració. Per això li va venir tan de nou que aquell semidéu s'adonàs de la seva presència; però ja no es separaren. Un temps viscut aviat, d'emocions i descobertes.

Ell acabà la carrera i començà a fer feina en un conegut despatx de la ciutat, i li proposà d'anar a viure plegats.

Ahir mateix se'l mirava, assegut en el sofà del saló del seu nou dúplex, distret davant un estúpid programa de televisió, amb un whisky a la mà, la corretja dels pantalons desfeta...

No sap en quin moment varen deixar de tenir res a dir-se.

Avui s'ha aixecat prest, ell ja ha partit. Ha ficat un parell de coses dins d'una maleta sense mirar-se gaire. L'hi ha escrit una nota: "*Quedat amb la casa i el cotxe*", però quan ha estat a la porta s'hi ha repensat i ha tornat enrera... Considera que almanco en aquests darrers anys d'avorriments s'ha guanyat un bon cotxe que la dugui ben enfora. □

NO JUGUIS AMB FOC

GALERIA DE MIRATGES

La desobediència de Caïm

GARAVAT

Al principi de tot fou el caos, i al sisè dia, per acabar-ho de fotre, Déu creà l'home i la dona perquè omplissin la terra i la dominassin. I des d'aquell primer dissabte s'ha fet així.

Segons expliquen a totes les universitats del món els catedràtics d'antropologia i altres especialistes en esstripar els secrets que guarden les pedres i els fòssils, la història que conta el Gènesis va ocórrer de veres a voreres dels Grans Llacs en el centre d'Àfrica. Tot començà quan una mona donà a llum els nostres primers pares enfilada damunt un sicòmor enmig d'aquest mateix indret que ha vist passar la tragèdia de cents de mils de refugiats rwandesos.

Si Adam i Eva eren negres encara no està del tot demostrat, però el que pareix més clar de tot és que als dos dies de pasturar pel jardí, els fills d'aquell matrimoni ja es barallaven per una qüestió comercial. El problema era que el Senyor, accionista majoritari de tot quant hi havia, acollia amb criteri discutible les ofrenes d'un i rebutjava les de l'altre.

- Si obres bé, seràs acceptat —li digué Déu a Caïm— però, si no fas el que et dic, quan treballis la terra ja no et donarà fruit i aniràs pel món errant i fugitiu.

Aquest fou el primer acte indigne de la història amb el resultat ja conegut: Caïm va espanyar el crani a Abel d'un cop amb un barram d'ase per la seva complicitat en la política colonialista de Jehovà... Ben fet!

Passat l'ensurt inicial en conèixer aquesta trista història, els universitaris d'arreu del món ja saben on trobar el bíblic Paradís Terrenal ple de serps i de pomeres, quina era l'estructura de l'ADN d'Abraham i la talla de sostenidors que emprava la dona de Matusalem. Arribats a

conèixer els més nimis detalls del nostre remot passat, només ens queda descobrir la naturalesa del pecat, que és el mateix que dir de la misèria i de la injustícia.

Si com efectivament pareix, la història de la Humanitat va començar quan una parella de simis varen baixar dels arbres per disputar-li la carronya a les hienes, això explicaria moltes coses. Diuen els científics que com a conseqüència d'aquest error i a mesura que va anar augmentant el volum del cervell humà, aparegueren els sentiments i les capacitats pel raonament, el gust per l'harmonia i l'art, i la capacitat de ponderar el futur. Però aquesta evolució no va esborrar la sensació més primitiva que és l'olor de la sang. Tot això mesclat, va formar un call que ja ha estat impossible d'eradicar del nostre subconscient: la mala llet, l'egoisme i la cobdícia; totes elles virtuts molt necessàries gràcies a les quals hem lograt sobreviure fins arribar aquí.

Des d'aquells temps, el nostre destí és un acte de violència que consisteix a perseguir o ésser perseguits segons en quina part dels dos emisferis haguem caigut per loteria. Un milió d'anys després del primer Caïm són milions els seus descendents que segueixen conrant la terra sense que la seva suor els doni fruit. Almanco abans, existia un Déu omnipotent, venjatiu i malhumorat, però no exempt de moments de tendresa i compassió. L'home actual, però, ja només obeeix els manaments que dicten des de Washington el Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional; uns déus omnipotents i insaciabls, propietaris de tots els doblers del món, sense que se'ls noti cap símptoma de debilitat. Aquests són els nous patrons que avui comanden al sud de l'Edèn per mediació de dictadors i gorilles amb pistola que al temps que administren la misèria, fan cures per aprimar en clíniques suïsses.

A diferència d'ahir, per imposar la seva llei i castigar els pobles, els déus del nord no necessiten espases de foc, ni llançar crits eixordadors, ni altres efectes especials. S'han refinat. La voluntat divina funciona avui a través dels terminals d'ordinador dels edificis de la Borsa, de les companyies transnacionals i dels organismes monetaris i financers. Com als temps de l'infel·lix Caïm, als déus moderns els basta amb amenaçar paternalment:

- Si fas el que et man, seràs acceptat en tots els fóruns internacionals i gaudiràs d'inversions en Projectes pel Desenvolupament, pagant interessos, naturalment; però si no, la teva terra continuarà erma i el teu poble morirà de fam i pestes, i anireu pel món errants i fugitiu de camp de refugiats en camp de refugiats.

Aquesta és la pitjor i fonamental tragèdia del Zaire, Rwanda, Burundi, i en general de tots els països del Tercer Món: no poder fugir d'aquests déus que castiguen la desobediència sense pietat. □

Tots els que estiguin interessats a col·laborar en aquesta revista, en qualsevol de les seves seccions o crear-ne de noves, així mateix com els que vulguin expressar la seva opinió en una columna, es poden adreçar directament al director fent una proposta d'espai i continguts.

Revista impresa en paper 100% reciclat